

RADNIČNÉ NOVINY

MESTA BANSKÁ BYSTRICA

01

Ročník XVIII.
január - marec
2024

NA CYKLOTRASY V SÁSOVEJ A NA FONČORDE ŽIADAME FINANCIE Z PLÁNU OBNOVY

Strana 2

TÉMA

Ponuku sociálnych služieb sme rozšírili
o pomôcky určené nielen pre seniorov.

Strana 4 - 5

SAMOSPRÁVA

Po takmer dvoch desaťročiach bude mesto
vlastniť autobusové prístrešky MHD.

Strana 7

ROZHOVOR

Učiteľka v materskej škole nie je len
učiteľkou, ale zároveň aj druhou mamou.

Strana 11

Máme hotové projekty cyklotrás na Fončorde a v Sásovej

Cyklistická doprava tvorí alternatívu k čoraz neudržateľnejšej individuálnej automobilovej doprave. Zámerom samosprávy je zvýšiť podiel cyklistickej dopravy na jej území tak, aby obyvatelia mohli bicykel bezpečne a pohodlne využívať na dennej báze. Aktuálne mesto získalo povolenie na výstavbu viacerých úsekov cyklistických trás na dvoch najväčších banskobystrických sídliskách. Ich realizáciu plánuje financovať z mimorozpočtových zdrojov, v celkovej výške za viac ako tri milióny eur.

Mesto pod Urpínom pri navrhovaní cyklotrás vychádza z Územného generelu nemotorovej dopravy, ktorý detailne zadefinoval rozvoj cyklistickej infraštruktúry. Po zrealizovaných projektoch Hušták – Podlavice, THK – Kyjevské námestie a Medený Hámor – Strieborné námestie sa tento rok plánuje vybudovanie cyklotrasy vnútorného okruhu v Sásovej, ktorá bude financovaná z Plánu obnovy a odolnosti SR. Prioritou zostáva výstavba kostrovej siete cyklotrás spájajúcej jednotlivé mestské časti a práve pri týchto projektoch mesto dosiahlo významný posun.

Oprava chodníkov na Fončorde

Cyklotrasa na Fončorde prepojí Internátanu, Tulskú, Moskovskú, Oremburskú, Mládežnícku, Družby a Okružnú ulicu, trasy sa vzájomne prepoja pri Okresnom riaditeľstve Policajného zboru na Okružnej ulici. Odtiaľ sa vybuduje, popri potoku Uduřná, nový bezpečný koridor pre peších a cyklistov ku Kauflandu v Radvani, kde sa tento úsek napojí na cyklotrasu, ktorá bude viesť z centra mesta do Radvane. „V súčasnosti máme spracovanú projektovú dokumentáciu na celú cyklotrasu na sídlisku Fončorda, ktorá má okolo 6,4 km. Rovnako je na jej veľkú väčšinu vydané aj právoplatné povolenie na výstavbu, s výnimkou úseku medzi Okresným riaditeľstvom Policajného zboru na Okružnej ulici a Kauflandom, kde je ešte potrebné doriešiť majetkovoprávne vyrovnanie pozemkov,“ hovorí primátor Ján Nosko. V procese výstavby sa počíta s rôznymi stavebnými úpravami, ako aj s doplnením dopravného značenia. Pôjde o samostatné cestičky pre cyklistov, združené chodníky pre cyklistov a peších s minimálnou šírkou troch metrov, v kombinácii s cyklistickými pruhmi na komunikáciách. „V rámci projektu obnovíme a rozšírime kilometre chodníkov na území sídliska, ktoré sú dlhodobo v nevyhovujúcom stave. Za ostatné roky tak pôjde na Fončorde o ich najväčšiu opravu. Práve kvôli pripravovanému projektu sme neinvestovali do ich rekonštrukcie z mestských financií, ale plá-

nujeme využiť peniaze z mimorozpočtových zdrojov. Ide napríklad o chodník na Okružnej ulici od ZŠ Narnia po modrý kostolík, na Internátnej ulici pri nákupnom centre Astra, na Mládežníckej ulici popri hlavnej ceste alebo o chodník od otočky MHD na Oremburskú ulicu. Okrem toho zrekonštruujeme niekoľko autobusových zastávok a vybudujeme osvetlenie, mobiliár i lavičky. Rozpočtové náklady na túto cyklotrasu sú 2,5 milióna eur. Ak ich získame z externých zdrojov, pôjde o veľkú pomoc pre mestský rozpočet,“ konštatuje Jakub Gajdošík, prvý zástupca primátora.

Prepojíme centrum mesta so Sásovou

Vlani získalo mesto z plánu obnovy 1,3 milióna eur na cyklochodník vedúci ulicami Tatranská, Starohorská, Sitnianska a Rudohorská. Samospráva chce teraz pokračovať v budovaní prepojenia medzi centrom mesta a sídliskom Sásová, ktorého dĺžka bude viac ako 4,3 km. Výstavba si vyžiada takmer dva a pol milióna eur. Cyklotrasa bude začínať pri kostoloch na Námestí Š. Moyses, pokračovať cez Kollárovu ulicu ponad Ústav na výkon väzby, celou Rudlovskou cestou na Ďumbiersku ulicu. Pri budove bývalého Aurisu sa trasa rozdelí, pričom druhý úsek má popri medokýši pokračovať cez Hornú ulicu až na Námestie slobody. „Na prvú časť cyklotrasy od Námestia Štefana Moyses po koniec Rudlovskej cesty už máme povolenie na výstavbu. Aj v tomto prípade sa mesto uchádza o mimorozpočtové zdroje z plánu obnovy. V úseku od budovy Aurisu po Námestie slobody v súčasnosti realizujeme ma-

jetkovoprávne vyrovnanie pozemkov a následne požiadame o vydanie stavebného povolenia,“ poznamenal Vladimír Brieda, vedúci Oddelenia implementácie projektov MsÚ v Banskej Bystrici. V rámci tohto projektu dôjde k zmene dopravného režimu na Kollárovej ulici nad Ústavom na výkon väzby. Po novom to bude jednosmerná ulica v opačnom smere, ako je Skuteckého ulica, čo umožní vytvoriť samostatnú bezpečnú cyklotrasu aj s možnosťou parkovania. Súčasťou vybudovania cyklotrasy je kompletná rekonštrukcia Kollárovej ulice.

Financie žiadame z mimorozpočtových zdrojov

Cieľom samosprávy je bezpečne spojiť Sásovú s centrom mesta pre cyklistov a peších. Preto súčasťou tretej etapy bude vzájomné prepojenie časti od Rudohorskej po Ďumbiersku ulicu, ktorá sa aktuálne projektovo pripravuje. Vytvorí sa tak bezpečný koridor pre cyklistov a chodcov z najväčšieho banskobystrického sídliska do centra. Okrem cyklotrasy pribudne osvetlenie, mobiliár či dopravné značenie. Na jednom z miest vznikne aj autobusová zastávka viedenského typu, ktorá umožní bezpečný prejazd cyklistov cez zastávku. „Verím, že tak ako sa nám v rámci prvej výzvy podarilo získať viac ako 1,3 milióna eur z Plánu obnovy a odolnosti s projektom cyklotrasy v Sásovej, ktorá sietuje bezpečnou cyklotrasou podstatnú časť sídliska, budeme úspešní aj tentokrát. O financie žiadame znova z plánu obnovy. Na cyklotrasu v Sásovej chceme získať viac ako 960-tisíc eur a na vybudovanie cyklotrasy na Fončorde vyše 2,5 milióna eur. Už teraz môžem povedať, že v niektorých úsekoch budú mať cyklisti vytvorené lepšie a komfortnejšie podmienky oproti návrhu, ktorý bol pôvodne spracovaný v Územnom genereli nemotorovej dopravy. Vďaka pripojeniu Fončordy a Sásovej na kostrovú sieť cyklotrás spojíme tieto mestské časti s centrom, a tak výrazne zvýšime bezpečnosť pri pohybe cyklistov a chodcov v týchto lokalitách,“ dodal Jakub Gajdošík.

M. Strelec

Informácie z mestského úradu

01. Blížia sa voľby prezidenta SR aj eurovoľby

Prvé kolo prezidentských volieb sa uskutoční v sobotu, 23. marca 2024. Mesto zriadi 78 volebných miestností, ktoré budú otvorené od 7:00 do 22:00 hod. Ak ani jeden z kandidátov nezíska potrebnú väčšinu hlasov voličov, do druhého kola volieb postúpia dvaja kandidáti, ktorí získajú najväčší počet platných hlasov. Prípadné druhé kolo volieb bude 6. apríla tohto roka. Volebné miestnosti sa otvoria aj v sobotu, 8. júna 2024. V tento deň si zvolíme poslancov do Európskeho parlamentu. Zoznam volebných miestností nájdete v Radničných novinách na str. č. 10.

red

Foto: pavelts.com

02. Pribudnú nabíjacie stanice pre elektromobily

Banská Bystrica bola úspešná v projekte zameranom na podporu elektromobility, vďaka čomu získala 219 600 eur z Plánu obnovy a odolnosti SR na budovanie nabíjacej infraštruktúry pre elektrické vozidlá. V meste počas tohto roka pribudne 35 nabíjacích bodov pre obyvateľov a návštevníkov, ktorí využívajú automobily s elektrickým motorom. Samospráva tak naplňa svoje ciele definované aj v schválenom strategickom dokumente – Pláne udržateľnej mobility. V najbližšom období mesto vyhlási verejné obstarávanie na zhotoviteľa, ktorý sa postará o výstavbu verejne prístupných nabíjacích staníc pre elektrické vozidlá a o budovanie nabíjacích hubov. V rámci projektu bude v Banskej Bystrici osadených 32 nabíjacích AC bodov s pomalším nabíjaním a tri rýchlonabíjacie DC stanice. Rýchlonabíjačky budú umiestnené na verejných parkoviskách v blízkosti zimného štadióna, Národného atletického štadióna SNP na

Štiavničkách a v centre mesta. Nabíjacie stanice pribudnú na Jilemnického, Švermovej, Wolkerovej, THK, Slnečnej, Internátnej, Tulskej a Moskovskej ulici. Ďalšie na Malachovskej a Mičinskej ceste, Hronskom predmestí a na ul. 9. mája na Uhlisku.

Odbor rozvojových aktivít mesta, MsÚ BB

Foto: phabray.com

03. Informácie širíme aj prostredníctvom podcastu

Popri webovej stránke, tlačových správach, sociálnych sieťach a Radničných novinách, je samospráva opäť o krok bližšie k obyvateľom. Informácie o mestských témach, ktoré hýbu mestom, prináša aj formou Bystričského podcastu. Pripravovaný je v dvojtyždňovej periodicite a uverejnený vždy v piatok. Vďaka novému informačnému kanálu sa môžu obyvatelia dozvedieť novinky o dianí v meste a vypočuť si rozhovory so zaujímavými ľuďmi. Bystričský podcast je publikovaný na hlavných podcastových platformách. Všetky epizódy sú dostupné aj na webovej stránke mesta. Spättnú väzbu, nápady a návrhy na zaujímavých hostí alebo tému nám môžete poslať na e-mailovú adresu hovorca@banskabystrica.sk.

red

04. Významné osobnosti a inštitúcie mesta oceníme i v tomto roku

V Banskej Bystrici žije veľa významných ľudí a pôsobí mnoho organizácií a inštitúcií, ktoré vďaka svojej práci šíria dobré meno nášho mesta doma, ale aj v zahraničí. Ak takéto osobnosti, kolektívy, združenia či inštitúcie poznáte, dajte nám o nich vedieť. Všetkým tým, ktorí doplnia mozaiku výnimočných ľudí a inštitúcií sa mesto poďakuje aj tento rok udelením Ceny primátora, Ceny mesta a udelením čestného občianstva za rok 2023. Návrhy na laureátov nám môžete poslať do 18. marca 2024 na e-mailovú adresu: ocenenia@banskabystrica.sk alebo poštou na adresu: Mestský úrad, Československej armády 26, 974 01 Banská Bystrica v obálke s označením „Ocenenie“. V prípade záujmu je možné priniesť svoj návrh na mestský úrad aj osobne. Aby bol platný,

INFORMÁCIE Z MESTSKÉHO ÚRADU

JANUÁR - MAREC 2024

vo všetkých prípadoch musí byť jeho súčasťou vyplnený dotazník s informáciami o navrhovanej osobnosti, kolektíve, združení či inštitúcii. Dostupný je na webovej stránke mesta www.banskabystrica.sk v sekcii „agendy“. V prípade otázok kontaktujte referentku oddelenia kultúry p. Páleníkovú na tel. číslo 048/ 4330 309.

Oddelenie kultúry, MsÚ BB

05. Bezplatná právna poradňa

V rámci Dňa advokácie si Slovenská advokátska komora pripomína prijatie zákona o slobodnom a nezávislom výkone advokátskeho povolania. Svoj sviatok komora oslávi poskytnutím bezplatných právnych rád obyvateľom. Každý, kto má záujem o právnu pomoc, sa môže prísť poradiť s advokátmi. K dispozícii budú v stredu, 24. apríla 2024 od 9:00 do 14:00 hod. na mestskom úrade, v zasadačkách č. 250 a 290 na 2. poschodí.

red

Foto: archív Mú BB

06. Lesníci pripravujú tradičné plavenie dreva

Podujatie, ktoré od roku 2007 organizujú Mestské lesy Banská Bystrica, s.r.o., sa uskutoční v doline Rakytovo, pri Dolnom Harmanci, v poslednú aprílovú sobotu tohto roka. Návštevníci sa dozvedia ako bolo v minulosti drevo prepravované z nedostupných horských terénov. Vodný žlab vybudovaný za týmto účelom pravdepodobne v 19. storočí, bol pred 24 rokmi vyhlásený za národnú kultúrnu pamiatku. Rozšíreným spôsobom dopravy palivového dreva v mestských lesoch bolo v minulosti spúšťanie suchými šmykmi, tzv. rizňami. Využívali sa aj vodné žlaby nazývané flúdre a nakoniec i plavenie potokmi. Ukážky plavenia dreva pomocou tejto národnej kultúrnej pamiatky si nenechajte ujsť 27. apríla 2024. Podujatie odštartuje o 9:30 hod. otvorením plavebnej sezóny a drevorubačskými raňajkami. Od 10:45 do 12:30 hod. bude pokračovať samotné plavenie dreva.

Mestské lesy Banská Bystrica, s.r.o.

Modernizujeme a rozširujeme ponuku sociálnych služieb

Mesto Banská Bystrica zabezpečuje 18 druhov sociálnych služieb ambulantnou, terénnou, pobytovou a inou formou. Zároveň poskytuje i ďalšie činnosti, ktoré sa v praxi ukazujú ako potrebné či už samostatne alebo ako doplnenie poskytovaných služieb za účelom zvyšovania ich kvality. Úrovnou ich zabezpečenia patrí mesto pod Úrpínom medzi najlepšie v rámci Slovenska. V nastavenom trende plánujeme pokračovať aj naďalej, a preto pristupujeme k ďalším konkrétnym krokom. V Agentúre sociálnych služieb na Robotníckej ulici č. 12 pribudol nový elektrický skúter a elektrické zdvíhaky. Novinkou je aj zmodernizované monitorovanie a signalizácia potreby pomoci seniorov či obyvateľov s nepriaznivým zdravotným stavom. I takýmto spôsobom podporujeme asistovaný život Banskobystričaniek i Banskobystričanov, a zároveň umožňujeme čo najdlhšie zotrvanie v ich prirodzenom prostredí.

Ústavné zdravotnícke zariadenia Slovenskej republiky pred dvoma rokmi nahlásili vyše 65-tisíc hospitalizácií na úrazy. Najviac pacientov bolo vo veku 65 a viac rokov. Najčastejšie mali diagnostikované poranenia kvôli pádu, a to vo viac ako 43-tisíc prípadoch. Najviac hospitalizácií na traumatické poranenia z dôvodu pádu bolo taktiež u 65 a viac-ročných. „Úrazy sú vysokým rizikom u skôr narodených ľudí pre ich fyzické obmedzenia v pohyblivosti, ktoré majú často aj invalidizujúce dôsledky so zníženou kvalitou života. Následky môžu byť až fatálne,“ uvádza Národné centrum zdravotníckych informácií vo svojej správe o úrazovosti. Úrazy predstavujú nebezpečenstvo pre každého človeka. Najzraniteľnejšou skupinou sú ale seniori. „Úrazom je lepšie predchádzať ako ich liečiť. Aj preto sa skôr seniorom odporúča dávať si na seba pozor a mať stále poruke signalizačný náramok alebo minimálne telefón. V prípade mnohých zdravotných komplikácií starších osôb je potrebné konať ihneď. Čím je čas poskytnutia adekvátnej pomoci kratší, a to hovoríme o minútach, tým viac sa minimalizujú možnosti neskorších trvalých následkov či dlhodobej hospitalizácie. Včasným poskytnutím pomoci dokážeme veľakrát zabrániť tomu najhoršiemu,“ konštatuje primátor Ján Nosko.

Pestrá paleta pomôcok

Pre osoby s nepriaznivým zdravotným stavom alebo s ťažkým zdravotným postihnutím poskytuje mesto polohovateľné postele, invalidné vozíky, špeciálne matrace, sedačky do vane, chodítka či toaletné a servírovacie stolíky. Ide o pomôcky, ktoré sú súčasťou banskobystrickej požičovne, o ktoré bol zo strany žiadateľov veľký záujem. „Nakoľko ide o mimoriadne potrebný a zároveň využívaný sortiment, dochádza k jeho častému opotrebovaniu. Hoci sme do nášho portfólia doplnili úplne nové pomôcky, radi prijímame aj použité v prípade, že sú v zachovalom stave. Ak majú obyvatelia nejaké z uvedených pomôcok navyše, môžu ich darovať Agentúre sociálnych služieb. Budeme veľmi vďační,“ hovorí Slávka Kostúrová, vedúca Agentúry sociálnych služieb.

Foto: MŠÚ BB

Bezplatné požičanie skútra

Ponuka požičovne pomôcok bola doplnená o tri nové elektrické zdvíhaky. Slúžia na presun imobilných osôb či už z postele na invalidný vozík, alebo na toaletné kreslo. Novinkou je elektrický skúter pre fyzické osoby, ktoré majú obmedzenú schopnosť pohybu. Prijímatelia si ho môžu počas najbližšieho roka zapožičať bezplatne. „Kvalitná konštrukcia vozíka a roky vývoja z neho spravili dokonalé zariadenie. Jeho výhodou sú väčšie kolesá, ktoré zabezpečujú vozíku lepšiu priechodnosť aj cez veľké nerovnosti v teréne. Je vybavený kapitánskym sedadlom, pneumatikami, nákupným košíkom, spätným zrkadlom a automatickou nabíjačkou. Vďaka pomerne silnému 500 W motoru má dostatočný výkon aj do kopcovitého terénu. Nosnosť vozíka je až 135 kg. Dojazd na jedno nabitie je do 30 km v závislosti od zaťaženia a terénu,“ konštatuje Ondrej Škulec, zástupca spoločnosti ANMO spol. s r.o.

Výnimoční pomocníci

Samospráva zároveň modernizuje systém monitorovania a signalizácie potreby pomoci. Ten predchádzajúci bol zastaralý, viazaný na pevnú linku. Mnohé zariadenia boli dlhodobo nefunkčné a ich oprava by nebola efektívna.

„Neraz sa asi každý z nás ocitol v situácii, kedy potreboval pomoc. Avšak nie všetci, najmä seniori, si vedia hneď poradiť a pomôcť. S cieľom eliminovať vznik krízovej sociálnej situácie alebo zabezpečiť jej riešenie, vstúpilo mesto do pilotného projektu, kde hrajú primárnu úlohu monitorovacie hodinky. Kontrolujú zdravotný stav seniorov v ich domácom prostredí a poskytujú nepretržitú, dištančnú, hlasovú, krátku textovú komunikáciu prostredníctvom signalizačného náramku. Ten je napojený na centrálny dispečing poskytovateľa sociálnej služby, ktorý zabezpečí potrebnú pomoc na základe vyslaného signálu,“ vysvetlila Ivana Kružliaková, vedúca Odboru sociálnych vecí MsÚ v Banskej Bystrici. Nová forma pomoci je realizovaná prostredníctvom mobilného operátora. Jej súčasťou je aj GPS lokátor, ak si ho fyzická osoba bude priať zapnúť. Klient si vie v prípade potreby privolať pomoc stlačením a podržaním tlačidla po dobu troch sekúnd. Na hodinách nechýba ani senzor pádu, vďaka ktorému pri páde a následnej strate vedomia príde hlásenie s polohou osoby do dispečingu, kde pracovníci okamžite riešia danú situáciu. Poskytovateľ sociálnej služby na miesto okamžite vyšle záchranné zložky, komunikuje s rýchlou zdravotnou pomocou a v prípade potreby i s hasičmi. Senior bude pripojený na centrálny monitorovací pult nonstop. „V praxi to znamená, že klient bude mať na ruke hodinky, ktoré budú sledovať jeho základné vitálne funkcie. Zabezpečia komfortné riešenie krízových situácií, diagnostiku pádov a privolanie pomoci. Taktiež pôjde o možnosť orientačného vyhodnocovania krvného tlaku, tepu srdca či pohybovej aktivity. Druhou, komplexnejšou formou služby sú boxy, tzv. statické komunikátory s prídavnými SOS tlačidlami za účelom privolania pomoci s možnosťou ich rozmiestnenia v domácnosti prijímateľov sociálnej služby. Zariadenie, okrem iného, hlási aj nebezpečné situácie ako požiar či únik plynu,“ objasňuje Ladislav Kollár zo spoločnosti Santea, n.o. Zapožičanie boxu alebo hodínok stojí klienta 20 eur mesačne. Ostatné náklady hradí samospráva. Mesto každému prispieva mesačne sumou 28 eur a súčasne zaplatí vstupný jednorazový

poplatok vo výške 199 eur za box a 69 eur za hodinky.

Nonstop monitoring

Hodinky aj boxy sú pripojené na centrálny monitorovací pult 24 hodín denne, sedem dní v týždni, a to i v prípade, že prijímateľ sociálnej služby nie je doma, ale napríklad na prechádzke či nákupe. Ide o sociálnu službu, ktorá zabezpečí okamžité riešenie krízovej situácie klienta v prípade potreby, ako i informovanie člena rodiny, resp. oprávnenej osoby o výsledku vyriešenia. „Teší ma, že sa nám opäť podarilo zlepšiť podporu asistovaného života našich seniorov, ako aj ľudí so zdravotným znevýhodnením. Moderná komunikačná technológia zvýši ich bezpečnosť a súčasne výrazným spôsobomlepší štandard poskytovaných služieb,“ ozrejmil primátor Ján Nosko. O požičanie pomôcok môžu obyvatelia požiadať priamo v Agentúre sociálnych služieb na Robotníckej ulici číslo 12, ako aj na telefónnych číslach 0905 406 463 a 041/ 443 32.

Úprava poplatkov za sociálne služby

Pre prijímateľov sociálnych služieb od 1. februára 2024 platia nové pravidlá, o ktorých na zasadnutí mestského zastupiteľstva, v decembri minulého roka, rozhodli mestskí poslanci. Poplatky za sociálne služby neboli komplexne menené od roku 2016, napriek tomu, že náklady za ich poskytovanie kontinuálne rastú. Samospráva k tomuto kroku pristúpila, aby dokázala zabezpečiť finančnú udržateľnosť

Foto: MúB

prevádzkovaných sociálnych služieb. Od februára sa zvýšila úhrada za využívanie služieb v zariadeniach pre seniorov, podporovaného bývania a opatrovateľskej služby, ako aj v denných stacionároch a pri terénnej opatrovateľskej službe. Ide hlavne o ubytovanie, upratovanie, pranie, žehlenie a údržbu bielizne i záujmovú činnosť. K úprave cien dochádza aj z dôvodu zvyšovania cien za poskytované služby, energie, ale na druhej strane i zvyšovania príjmov prijímateľov sociálnych služieb a ostatných fyzických osôb. Zohľadnené bolo i navýšenie príspevkov na určité druhy sociálnych služieb zo strany štátu. „Nakoľko ide o citlivú tému, pristupovali sme k nej veľmi zodpovedne. Aj naďalej máme záujem poskytovať služby tak, ako si ich obyvatelia mesta žiadajú,“ povedal Ján Nosko. V zariadení pre seniorov sa napríklad mesačný poplatok za prijímateľa zvýšil zo 441 na 483

eur. V zariadení opatrovateľskej služby sa upravil z 375 na 405 eur a v dennom stacionári zo 183 na 198 eur. Navýšili sa i poplatky za prepravnú službu, a tiež za požičiavanie pomôcok. „Napriek neľahkej finančnej situácii neustále napredujeme v poskytovaní sociálnych služieb. Novinkou sú nielen spomínané elektrické zdviháky či elektrický skúter. Súčasnne ešte viac sprístupňujeme odľahčovaciu službu, cenovo aj formou jej poskytovania. Pri jej zabezpečení vychádzame v ústrety tým, ktorí využívajú prepravnú službu aj mimo mesta a ich zdra-

votný stav im neumožňuje cestovať bežnou dopravou,“ poznamenala Ivana Kružliaková. Úprava výšky úhrad sa dotkla aj sociálnej služby monitorovania a signalizácie potreby pomoci. Zo súčasných dvanásť eur za mesiac sa navýšila o približne 70 percent. Pri poskytovaní určitých druhov sociálnych služieb ceny neboli navýšené. Týka sa to pomoci pri osobnej starostlivosti o dieťa, zariadenia starostlivosti o deti do troch rokov veku a služieb za pracovnú. „V prípade nepredvídateľných životných situácií v rodine s maloletým dieťaťom do troch rokov veku či už ide o návštevu lekára, vybavovanie úradných záležitostí a podobne, je možné poskytnúť starostlivosť počas dňa na niekoľko hodín v Rozprávkových jasličkách. Rovnaká starostlivosť je zasa v dennom stacionári zabezpečovaná pre osoby s ťažkým zdravotným postihnutím,“ dodala Ivana Kružliaková. V rámci sociálnej služby Jedáleň sa zmenil percentuálny podiel úhrady jej prijímateľa. Zo súčasných 65 percent sa znížil na 60 percent pri príjme do 400 eur za mesiac. Aj takouto formou má mesto záujem pomôcť nízkoprijímavej skupine obyvateľov, medzi ktorých patria ťažko zdravotne postihnutí a klienti s nepriaznivým zdravotným stavom. Všetky informácie o sociálnych službách poskytovaných na území mesta, sú uvedené v Poradcovi a sprievodcovi sociálnymi službami v meste Banská Bystrica a okolí. Príručka je zverejnená na webe www.banskabystrica.sk v sekcii „sociálna pomoc“. Poskytovatelia uvedených služieb hodnotili ich úroveň a zároveň potreby smerujúce k ďalšiemu rozvoju v roku 2024 na stretnutí, ktoré sa uskutočnilo 6. a 7. marca tohto roka.

Aktivity predstavíme na podujatiach

Samospráva vlni zorganizovala pilotné podujatie Pod jednou strechou. Určené bolo nielen pre ľudí s nepriaznivým zdravotným stavom. Prísť si po radu alebo sa informovať o forme pomoci mohol každý, koho problematika hendikepovaných a zdravotne znevýhodnených osôb zaujíma. Na Námestí SNP sa prezentovalo viac ako 40 poskytovateľov sociálnych služieb, mimovládne organizácie, verejná správa a spoločnosti s kompenzačnými pomôckami. Podujatie pripraví odbor sociálnych vecí aj v tomto roku. Uskutoční sa 22. mája 2024. Okrem toho, mesto, 12. júna tohto roka sprístupní pre verejnosť objekty zariadení sociálnych služieb v rámci dňa otvorených dverí. Obyvatelia budú môcť nahliadnuť do priestorov Zariadenia pre seniorov Jeseň na Internátnej ulici, KOMUCE Krivánska 16 – 26, KOMUCE Robotnícka 12, ako i Strediska sociálnych služieb na ulici 9. mája.

M. Strelec, D. Adamovičová

Výška úhrad za požičiavanie pomôcok

Druh pomôcky	Mesačná výška úhrady
Antidekubitný matrac + kompresor	15,00 €
Elektrický zdvihák	15,00 €
Francúzska barla, drevená barla	2,00 €
Chodítko 4-kolesové	6,00 €
Chodítko pevné	6,00 €
Invalidný vozík mechanický	10,00 €
Nemocničné lôžko + príslušenstvo	10,00 €
Sedadlo do vane	3,00 €
Servírovací stolík	6,00 €
Schodík 2 stupňový	3,00 €
Skúter	0,00 €
Sprchovacia doska na vaňu	2,00 €
Sprchovacia stolička	3,00 €
Toaletný vozík	10,00 €
WC kreslo kovové	6,00 €
Zvyšovač toaletného sedadla	2,00 €

O vyhradené parkovanie môžu žiadať už len zdravotne znevýhodnené osoby

Za posledných desať rokov stúpol v krajských mestách počet vozidiel niekoľkonásobne a množstvo parkovacích miest v každom z nich je nedostatočné. Pribúdajúce automobily zhoršujú možnosti parkovania hlavne pre rezidentov. Aj preto samospráva už niekoľko mesiacov pracuje na ucelenom návrhu postupného zavedenia systému regulovaného parkovania v jednotlivých častiach Banskej Bystrice. Jedným z prvých opatrení je zastavenie vydávania nových povolení o vyhradené parkovanie a vytvorenie tímu na mestskom úrade, ktorý bude mať parkovaciu agendu na starosti.

Na decembrovom zasadnutí mestského zastupiteľstva schválili poslanci novelu Všeobecne záväzného nariadenia o miestnej dani za užívanie verejného priestranstva, ktorá sa týka možnosti vyhraď si parkovacie miesto pre fyzické, právnické osoby a osoby ŤZP. Od 1. januára 2024 ostala táto možnosť už len osobám s ťažkým zdravotným postihnutím, ktoré sú odkázané na individuálnu prepravu a sú držiteľmi parkovacieho preukazu vydaného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny. Ide o „modrý“ preukaz umiestňovaný v prednej časti vozidla, aby bol viditeľný na účely kontroly. Lehota platnosti preukazu im zároveň bude predĺžovaná automaticky, čím ich samospráva odbremení od byrokratických povinností. „Vo väčšine lokalít sme dosiahli naplnenie celkovej kapacity parkovacích plôch, ktorá bola určená na vyhradené parkovacie miesta v zmysle príslušného VZN. V číselnom vyjadrení ide o 1 700 vyhradených miest. Vyhradzovať parkovacie miesta pre konkrétne vozidlá v takom veľkom počte je trvalo neudržateľné, a ta-

Foto: MsÚ BB

kýto režim už takmer nikde na Slovensku neexistuje. V tomto roku plánujeme prejsť na nový systém regulácie parkovania, ktorého koncepciu v súčasnosti pripravujeme,“ hovorí Martin Snopko z oddelenia údržby miestnych komunikácií a inžinierskych sietí. V praxi to znamená, že fyzické a právnické osoby už nemôžu požiadať o nové vyhradené parkovacie miesto. Postupným zavádzaním rezidentských zón v rámci pripravovanej parkovacej politiky v jednotlivých častiach mesta sa budú postupne rušiť aj modré dopravné

značky označujúce vyhradené parkovacie miesta. Samospráva sa pri príprave novej parkovacej politiky snaží inšpirovať aj inými krajskými mestami. Počíta s postupným zavedením rezidentských zón v rámci celého mesta, pričom obyvatelia s trvalým pobytom budú pri parkovaní zvýhodnení. Doposiaľ funguje takýto spôsob v šiestich lokalitách v blízkosti historického centra. K ďalším častiam mesta, v ktorých sa uvažuje o zavedení rezidentského parkovania patrí Uhlisko, Severná a Podlavice. Mesto plánuje aj stretnutia s obyvateľmi. „Reguláciou parkovania zvýhodníme hlavne obyvateľov s trvalým pobytom. Aktuálne rozhodujeme o systéme parkovacej technológie, ako aj o režime parkovania. Parkovacia politika vyvoláva rôzne nálady, preto chceme všetky zmeny odkomunikovať v predstihu s poslancami, občianskymi radami, ale hlavne s obyvateľmi,“ poznamenal Miloš Šípoš, odborník na parkovanie z Oddelenia údržby miestnych komunikácií a inžinierskych sietí MsÚ v Banskej Bystrici.

Z. Marhefková

Únia miest Slovenska požaduje riešenia pre mestské polície

Nepriaznivá finančná situácia núti niektoré samosprávy šetriť a znížiť rozpočet mestskej polície. Tá pritom zápasí s vlastnými problémami, ako je nedostatok zamestnancov a záujmu o túto profesiu, nedostatok financií či zvyšujúce sa nároky a kompetencie zo strany štátnej polície. Únia miest Slovenska (ÚMS) považuje bezpečnosť v mestách za kľúčovú. Aj preto v polovici februára tohto roka iniciovala online stretnutie s náčelníkmi mestských polícií členských miest. Cieľom stretnutia bolo zosumariť vzájomné potreby, problémy a návrhy na riešenia smerom k vláde SR a k Ministerstvu vnútra SR. So zástupcami mestských polícií sa predstavitelia ÚMS dohodli na viacerých krokoch. Okrem iného navrhujú napríklad financovanie mestskej polície formou štátneho príspevku, a to podľa mapy trestných

činov. Taktiež i efektívne dofinancovanie mestských polícií. Rovnako žiadajú zrevidovať zákon o obecnej polícii tak, aby jeho ustanovenia pomohli riešiť bezpečnosť v mestách od drobnej delikvencie až po priestupky. Iniciovať plánujú aj zriadenie pracovných skupín, ako i zorganizovať stretnutie s Najvyšším kontrolným úradom SR. „Prikláňame sa k názoru, že zvyšovanie právomocí mestskej

polície nie je priamo úmerné jej finančnému ohodnoteniu. Chceme bezpečné mesto nielen pre obyvateľov, ale aj pre návštevníkov Banskej Bystrice. Súčasný trend kvantity na úkor kvality má opačný charakter, a vyvážený rozpočet mesta zabezpečuje pre svojich obyvateľov základné služby bez dodatočnej možnosti podieľať sa na opodstatnenom ohodnotení mestskej polície aj za spoluúčasti štátu. Vitáme iniciatívu Únie miest Slovenska vypočít si naše potreby a hľadať riešenia na vyššej úrovni,“ hovorí Viliam Pischko, náčelník Mestskej polície Banská Bystrica. Stretnutie únie s náčelníkmi mestských polícií členských miest nadväzuje na rokovanie ÚMS s rezortom vnútra z konca januára 2024.

D. Piršelová, M. Strelec

Foto: MŠP BB

Autobusové prístrešky prejdú do vlastníctva mesta

Prístrešky na zastávkach MHD v Banskej Bystrici sú na základe zmluvy uzatvorenej opakovane na obdobie desiatich rokov vo vlastníctve spoločnosti euroAWK. Tá ich vybudovala výmenou za možnosť osadiť si v meste reklamné stavby za výhodnejších podmienok. V zmluve, ktorej platnosť sa mala skončiť 31. decembra 2023 je uvedené, že do 30 dní od skončenia jej platnosti spoločnosť euroAWK všetky prístrešky v jej vlastníctve odstráni, čo by negatívne ovplyvnilo komfort obyvateľov a cestujúcich. Preto vedenie mesta v uplynulom období rokovalo so zástupcami spoločnosti, aby sa dohodli na podmienkach predĺženia platnosti existujúcej zmluvy, prijateľných pre obe strany.

Foto: MČÚ BB

Vedenie mesta so spoločnosťou euroAWK vyrokovalo uzatvorenie Dodatku k existujúcej zmluve na obdobie najviac troch rokov so zachovaním súčasných povinností reklamnej spoločnosti. Tie súvisia s údržbou autobusových prístreškov či s úhradou za spotrebovanú elektrickú energiu citylightmi. Primátor Ján Nosko sa spolu s prednostkou mestského úradu Maricou Koreňovou na spoločných stretnutiach prioritne zamerali na kľúčovú vec, ktorá v zmluve absentovala, a to, aby autobusové prístrešky naďalej plnili svoju funkciu a po ukončení zmluvy prešli do vlastníctva mesta. „Výsledok je spoločný kompromis prijateľný pre obe strany. Vychádzajúc aj zo skúseností iných miest sme napokon dospeli k modelu predĺženia zmluvného vzťahu o tri roky. Po uplynutí tohto obdobia prejdú

prístrešky do vlastníctva mesta za symbolické euro. Po dvadsiatich rokoch tak nad nimi budeme mať kontrolu. Zároveň toto obdobie využijeme na prípravu a realizáciu projektu komplexnej obnovy existujúcich autobusových zastávok a prístreškov z eurofondov, vrátane ich vybudovania tam, kde v súčasnosti chýbajú,“ hovorí primátor Ján Nosko.

Financovanie z eurofondov

Od tohto roka by malo byť možné na revitalizáciu autobusových zastávok čerpať európske zdroje, ktoré chce mesto využiť a nezaťažovať tak mestský rozpočet. Vďaka mimorozpočtovým zdrojom by technicky zastaralé autobusové prístrešky nahradili nové, modernejšie. Súčasťou autobusových prístreškov sú vo väčšine lokalít aj osvetlené citylighty. Ich nákup a osadenie by v budúcnosti mohla zafinancovať samospráva z vlastného rozpočtu. Na základe transparentnej súťaže by boli poskytnuté prevádzkovateľom reklamných služieb a príjmy z reklamných stavieb by tak mohli byť novým príjmom mestského rozpočtu, ktorý by sa mohol použiť na ďalší rozvoj. „O možnostiach čerpania eurofondov na rekonštrukciu autobusových zastávok v súčasnosti rojukujeme s ministerstvom dopravy. Naším zámerom je nielen postaviť nové prístrešky, ale upra-

viť celý priestor autobusových zastávok. Na tých najfrekventovanejších plánujeme osadiť aj elektronické označníky. Zároveň vedíme diskusie s odborom architekta mesta, ako aj s Integrovaným dopravným systémom Banskobystrického samosprávneho kraja, aby nielen v Banskej Bystrici, ale v celom regióne mali zastávky a označníky verejnej dopravy jednotný dizajn,“ konštatuje Jakub Gajdošík, prvý zástupca primátora.

Náročná, ale najvýhodnejšia cesta

Ak bude samospráva úspešná a podarí sa jej revitalizovať autobusové zastávky predtým ako uplynú lehoty troch rokov, kedy bude počas prechodného obdobia v platnosti dodatok k zmluve so spoločnosťou euroAWK, prístrešky súkromnej spoločnosti sa budú odstraňovať skôr. „Vybrali sme si najnáročnejšiu cestu, ale z dlhodobého hľadiska pre mesto najvýhodnejšiu. Budeme mať prístrešky vo vlastníctve mesta. Ich rekonštrukciu zaplatíme z eurofondov a financie z reklamných stavieb, ktoré sa doteraz používali na financovanie zastávok budú príjmom mesta a môžu sa využiť na ďalšie investičné zámery v prospech verejnosti,“ dopĺňa Marica Koreňová, prednostka MsÚ.

Z. Marhefková

Lesníci vydali doplnené vydanie knihy z roku 1929

Lesný majetok mesta pod Urpínom sa rozprestiera na území Slovenského rudohoria, Kremnických vrchov, Veľkej Fatry a časti Starohorských vrchov. Takmer tri desaťročia na výmere 7 363 ha lesných pozemkov hospodária Mestské lesy Banská Bystrica, s.r.o. Už pred 95 rokmi napísal historik a archivár Július Barták dielo o histórii osídlenia, baníctva i spracovania kovov a stave lesov v oblasti perly Pohronia. Jeho publikácia s názvom Z minulosti štátneho lesného hospodárstva v okolí Banskej Bystrice a Starých Hôr vyšla v uplynulom období v aktualizovanom vydaní, v náklade 600 kusov. Kvôli historickému významu knihy sú v nej zachované pôvodné texty z roku 1929 tak, ako ich napísal autor, bez zmien, s vtedy platnou gramatikou. „Dielo je výnimočné precíznosťou, s akou boli na tú dobu spracované údaje a informácie. Rovnako sa v ňom nachádzajú myšlienky, ktoré sú nadčasové a aktuálne i dnes,“ pove-

dal Blažej Možucha, riaditeľ Mestských lesov Banská Bystrica, s.r.o. Publikácia je doplnená o stať zameranú na osobnosť Júliusa Bartáka, ktorú spracoval lesník a publicista Július Burkovský. Barták svojím úsilím položil základy lesníckeho archívnictva, aj novej profesie, ktorou je lesnícky historik. Jeho dielo Z minulosti štátneho lesného hospodárstva v okolí Banskej Bystrice a Starých Hôr bolo prvé, ktoré sa zaoberalo dejinami lesného hospodárstva na našom území. V reedícii zároveň pribudli dve kapitoly zamerané na súčasnosť v štátnych a neštátnych lesoch. Ich autormi

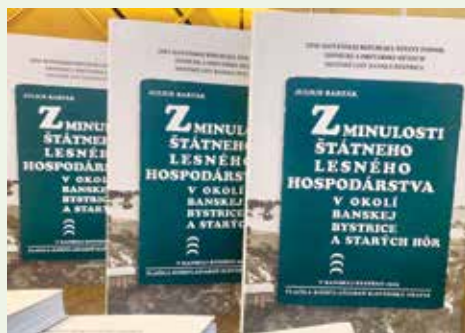

Foto: MČÚ BB

sú lesníci Michal Riša a Jozef Jankov. V aktualizovanom 224 stranovom vydaní nájde čitateľ viac fotografií. V pôvodnej knihe sú dobové zábery Banskej Bystrice a okolitých lesov. Tvorcovia novej publikácie sa rozhodli nájsť miesta, odkiaľ boli pôvodné snímky vyhotovené a pre porovnanie zaradili do doplneného vydania aj aktuálne fotografie. „Keď som sa dozvedela, že kniha bude po rokoch opäť vydaná, došlo ma to. Povedala som si, či je možné, že v dnešnej dobe poznatky a interpretácie problematiky z oblasti lesného hospodárstva, od môjho deda, niekomu ešte niečo povedia,“ zhodnotila reedíciu knihy Dagmar Kudoláni Srnsenská, vnučka Júliusa Bartáka. Publikácia bola vydaná v spolupráci Mestských lesov Banská Bystrica, s.r.o., s Lesmi SR, š. p. a Lesníckym a drevárskym múzeom vo Zvolene.

M. Strelec

Spolupráca s Nórskom pomáha v klimatickej agende

Zmena klímy a jej prejavy sú vážne výzvy ďalšieho rozvoja miest na Slovensku. Banská Bystrica začala riešiť systematicky agendu zmeny klímy pred vyše piatimi rokmi. Viaceré aktivity vyústili do realizácie projektu Reakcia na zmenu klímy mesta Banská Bystrica. Samospráva získala na jeho realizáciu finančný grant z Islandu, Lichtenštajnska a Nórska v sume 1,19 milióna eur prostredníctvom Grantov EHP. Projekt bol spolufinancovaný v sume 210-tisíc eur z prostriedkov štátneho rozpočtu Slovenskej republiky a je spolufinancovaný naším mestom.

Granty EHP predstavujú príspevok Islandu, Lichtenštajnska a Nórska k zelenej, konkurencieschopnej a inkluzívnej Európe. Majú dva hlavné ciele: znižovať ekonomické a spoločenské rozdiely v Európe a posilňovať vzájomné vzťahy medzi prispievateľskými krajinami a 15 krajinami EÚ v strednej a východnej Európe a v Pobaltí. Cieľom projektu je reakcia mesta pod Urpínom na zmenu klímy so zámerom stanoviť a realizovať vhodné adaptačné a mitigačné opatrenia a naplánovať tieto opatrenia na najbližšie obdobie. Opatrenia majú prispievať k udržateľnej kvalite života obyvateľov a životného prostredia v meste v reakcii na nepriaznivé dopady zmeny klímy. Partnerom projektu je Nórsky inštitút pre mestský a regionálny výskum Metropolitnej univerzity v Osle. Hlavným cieľom je úspora celkovo 1 810 ton CO₂ v našom

meste realizovanými aktivitami a prijatými opatreniami počas ôsmich rokov. V rámci projektu sme zrealizovali rekonštrukciu Materskej školy (MŠ) Šalgotarjárska zameranú hlavne na úspory energií, ale aj na tienenie detských ihrísk, zriadenie dažďových záhrad, výsadbu zelene v MŠ Šalgotarjárska a Družby. Realizovaná bola výmena nepriepustných povrchov za priepustné v objekte MŠ Družby. Táto aktivita predstavuje významné opatrenie hlavne v mestských aglomeráciách, kde je z ich území odvádzané veľké množstvo vody, ktorá nemá šancu vsiaknuť a meniť mikroklimu. Uskutočnila sa tiež výmena takmer 500 svietidiel verejného osvetlenia na sídlisku Fončorda, s cieľom zníženia ich energetickej náročnosti. Po schválenej zmene projektu do skupiny aktivít pribudli výmeny šetrných interiérových svietidiel v siedmich

objektoch materských škôl či doinštalovanie LED verejného osvetlenia v Sásovej. Súčasne aj realizácie ďalších dažďových záhrad, výsadiieb a tienení detských ihrísk v MŠ. Rovnako i výmena nepriepustných povrchov za priepustné a výmena starých plynových kotlov za nové efektívne v MŠ na Lazovej ulici či nákup elektrobi-

cyklov pre zamestnancov mestského úradu, aby sa mohli ekologicky premiestňovať po meste. Do projektu samospráva včlenila i aktivity, ktoré dlhodobu podporu a pozitívne vplyvy majú na bilanciu CO₂. Ide najmä o podporu kampane „Do práce na bicykli“ a podporu bezzásahového obhospodarovania časti mestských lesov. Najdôležitejšou súčasťou a výstupom projektu je historicky prvá klimatická stratégia, ktorá vytýči smerovanie mesta, jeho ciele a priority v oblasti reakcie na zmenu klímy pre najbližšie obdobie. Okrem iného obsahuje podrobné klimatické analýzy a akčný plán, ktorý bude udávať smerovanie, opatrenia a trendy v oblasti adaptácie a mitigácie pre najbližšie obdobie v Banskej Bystrici. Mesto privítalo možnosť realizovať tak výnimočný a komplexný klimatický projekt, za čo patrí poďakovanie donorom a správcovi programu Ministerstvu životného prostredia SR. Realizácia projektov s pozitívnym dopadom na životné prostredie a zmenu klímy je pre mesto prioritou a pre nás všetkých aktuálnou výzvou na najbližšie obdobie. Podrobnejšie informácie sú uverejnené na webových stránkach www.banskabystrica.sk v sekcii projekty a www.eeagrants.sk.

M. Lakanda, vedúci Odboru rozvojových aktivít mesta, MsÚ BB

Po Veľkej noci zorganizujeme akciu Za krajšie mesto

Do celomestskej akcie sa môže zapojiť každý, kto má záujem vyčistiť a skrášliť si okolie svojho domova. Ide najmä o čistenie verejných priestranstiev, hlavne medziblokovej zelene na sídliskách, od rôzneho komunálneho a rastlinného odpadu zhrabovaním. Zároveň aj o zabezpečenie sezónneho zberu biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu zo záhrad rodinných domov. Akcia je rozdelená na štyri etapy. Mestský úrad počas každej z nich zabezpečí pristavenie veľkoobjemových kontajnerov do jednotlivých lokalít. Presné miesta uverejníme na webe mesta a na plagátoch umiestnených v presklených informačných tabuliach inštalovaných na území Banskej Bystrice. Pri realizácii akcie počítame s aktívnym zapojením obyvateľov a dobrovoľníkov. Podujatie Za krajšie

mesto organizačne zabezpečuje oddelenie odpadového hospodárstva a údržby verejných priestranstiev (tel. č.: 048/4330 454, e-mail: separovanyzber@banskabystrica.sk). V prípade záujmu vývozu alebo premiestnenia veľkoobjemových kontajnerov, poskytnutia vriec na odpad a pod. počas akcie, s výnimkou nedele, môžete kontaktovať pracovníka

mestského úradu na tel. č.: 0905 940 847. Ak bude nepriaznivé počasie, určíme náhradný termín o čom budeme informovať na webe www.banskabystrica.sk a na sociálnych sieťach. Zároveň nebude realizované vylepovanie plagátov.

Apelujeme na obyvateľov, aby nerobili rezy a výrubu kríkov či stromov. Vhodné je zamerať sa len na vyhrabávanie trávnikov od listia, suchej trávy a komunálneho odpadu, na čistenie chodníkov a pod. Právo hospodárenia s vegetáciou rastúcou na verejných plochách vo vlastníctve či správe mesta má iba poverená odborná organizácia, v tomto prípade Záhradnícke a rekreačné služby. Viac podrobností zverejníme na informačných plagátoch.

Oddelenie odpadového hospodárstva a ÚVP, MsÚ BB

ETAPY		MESTSKÉ ČASTI
1.	12. – 14. 4.	Sásová, Rudlová
2.	19. – 21. 4.	Centrum, Uhlisko, Karlovo, Belveder, Graniar, Majer
3.	26. – 28. 4.	Radvaň, Kráľová, Pršíanska terasa, Iľiaš, Kremnička, Rakytovce, Kostiviarska, Jakub, Nový Svet, Uľanka, Šalková, Senica
4.	3. – 5. 5.	Fončorda, Podlavice, Skubín, Suchý vrch

Pripravujeme jarný zber nebezpečného odpadu

Približne jedno percento komunálneho odpadu tvorí nebezpečný odpad, ktorý v prípade uloženia na skládku môže kontaminovať životné prostredie. Samospráva si toto riziko uvedomuje, a preto pre obyvateľov vytvára vhodné podmienky na jeho likvidáciu. Aj počas tohtoročnej jari môžu Banskobystričanky a Banskobystričania, ktorí chcú chrániť naše životné prostredie, odovzdať nebezpečný odpad počas jeho mobilného zberu pracovníkom spoločnosti DETOX s.r.o, Banská Bystrica, ktorí ho profesionálne zneškodnia.

Medzi odpad s obsahom škodlivých látok, ktorý je možné bezplatne odovzdať, patria autobatérie a batérie, farby, lieky, motorové, jedlé, minerálne a syntetické oleje či olejové filtre i odpadové chemikálie. Ďalej aj obaly, plasty, textilie a vody znečistené škodlivinami, ortuťové teplomery, riedidlá a rozpúšťadlá. Taktiež i ustaľovače, vývojky a výbojky, zvyšky pesticídov a insekticídov, žiarivky, elektrické a elektronické spotrebiče alebo odpad s obsahom nebezpečných látok. Vzhľadom na zmenu legislatívy nie je možné prevziať azbest od fyzickej osoby, a ani opotrebované pneumatiky. Uvedený odpad,

a to aj vo väčších množstvách, môžu obyvatelia mesta počas celého roka, od pondelka do piatka medzi 7:30 až 15:30 hod., bezplatne

odovzdať v prevádzke spoločnosti DETOX s.r.o. na Zvolenskej ceste č. 139 v B. Bystrici (tel. kontakt: 048/4712 525, e-mail: objednavky@detox.sk, obchod@detox.sk). Podmienkou prevzatia odpadu je predloženie občianskeho preukazu. Žiadame obyvateľov, aby na miestach zberu nevytvárali skládky, ale počkali na vozidlo v určenom termíne. Odpad bude možné pracovníkom zberovej spoločnosti odovzdať podľa časového harmonogramu len na určených zastávkach.

Oddelenie odpadového hospodárstva a ÚVP, MsÚ BB

Foto: archív MsÚ BB

Presné miesta a časy zberu

BANSKÁ BYSTRICA - Zberový okruh č. 1: 11. máj 2024 (sobota)

Trasa A		
Ulica	Umiestnenie zastávky	Čas
Jána Švermu	parkovisko pri Úsvite	7:30 – 7:45
Internátna	parkovisko pri stredisku Astra	7:50 – 8:05
Slnecná	pred byt. domami č. 2 – 4	8:10 – 8:25
Internátna	otočka MHD	8:30 – 8:45
Tulská	bývalá otočka MHD	9:40 – 9:55
Moskovská	pri zastávke MHD	10:00 – 10:10
Oremburská	pri nákupnom stredisku	10:15 – 10:30
Mládežnícka	parkovisko rešt. Mladost	10:35 – 10:50
Okružná	parkovisko pri čistiarni	11:30 – 11:40
Spojová	parkovisko pri Šalgotarjáne	11:45 – 12:00
THK	pri zastávke MHD (obchod)	12:10 – 12:25
Gaštanová	parkovisko pred ZŠ	12:40 – 12:55
Mlynská	križovatka na Čiertolí	13:10 – 13:20
Lúčičky č. 26		13:25 – 13:40
Trasa B		
Na Graniari	Azalková 44 – pri detskom ihrisku	7:30 – 7:45
Na Graniari	Astrová (stojisko tried. odpadu)	7:50 – 8:05
Jána Bakossa	medzi byt. domami 42 – 44	8:20 – 8:40
Severná	parkovisko pri drev. obchode	8:45 – 9:05
Lúda Ondrejova	parčík	9:10 – 9:25
Topoľová ul. č. 1	„Kozie námestie“	9:30 – 9:40
Jakubská cesta	pri pohostinstve	9:45 – 10:05
Nový Svet	bývalá otočka MHD	10:10 – 10:25
Uľanská cesta	oproti kostolu	10:30 – 10:45
M. Rázusa 23 – Fortnička		11:05 – 11:20
J. Ciklera – F. Švantnera	križovatka pri divadle	11:25 – 11:35
Mičinská cesta 32	parkovisko pri rybníku	11:40 – 12:00
Golianova – Uhlisko	oproti ZŠ	12:05 – 12:25
Viestova – Uhlisko	parkovisko	12:30 – 12:40
Trieda SNP	pred ZŠ	12:45 – 13:00
Trieda SNP	oproti športovému gymnáziu	13:05 – 13:20

BANSKÁ BYSTRICA - Zberový okruh č. 2: 18. máj 2024 (sobota)

Trasa C		
Ulica	Umiestnenie zastávky	Čas
Strmá – Rudlová	pohostinstvo (pod zvonnicou)	7:30 – 7:50
Hlboká 1	parkovisko pri obchode	7:55 – 8:15
Ďumbierska	obchodné stredisko Obušok	8:20 – 8:40
Belveder	pri detskom ihrisku	8:50 – 9:05
Poľná – Malachovská cesta	potraviny Stupy	9:40 – 10:00
Poľná pri garážach	oproti ZŠ Mládežnícka	10:00 – 10:15
Bernolákova	oproti byt. domu 9	10:20 – 10:35
Radvanská	oproti byt. domu 2	10:35 – 10:50
Rudlovská cesta	pohostinstvo „Na rázcestí“	11:30 – 11:40
Tatranská	parkovisko domy 2, 4, 6	11:45 – 12:00
Tatranská	parkovisko pred Saleziánmi	12:05 – 12:20
Starohorská	medzi byt. domami 38 – 40	12:25 – 12:40
Rudohorská	zastávka MHD pri potravinách IDA	12:45 – 13:00
Trasa D		
A. Sládkoviča	parkovisko pri pošte	7:30 – 7:45
Pršianska terasa	oproti zastávke MHD Medená	7:50 – 8:00
Podháj	za ihriskom (IBV)	8:05 – 8:20
Podháj	pri byt. dome 43 (ihrisko)	8:25 – 8:40
Čerešňová	oproti zastávke MHD	8:45 – 9:00
Rakytovce	oproti obchod. stredisku	9:10 – 9:25
Cesta k nemocnici	dvor byt. domov 35	9:50 – 10:05
Pieninská	otočka MHD	10:15 – 10:30
Kráľovohofská	pod obch. strediskom SALVE	10:35 – 10:55
Senická cesta	otočka MHD	11:10 – 11:30
Šalkovská cesta	parkovisko pri pohostinstve	11:45 – 12:05
Iliašska cesta	bývalé potraviny (orient. číslo 86)	12:30 – 12:45

Zoznam volebných miestností pre voľby prezidenta SR

Č. O.	Názov ulice	Volebná miestnosť
1 – 4	Cesta k nemocnici, Československej armády, Petelenova, Banská Bystrica, 29. augusta, Jegorova, Partizánska cesta, Cesta k Smrečine, Námestie slobody, Trieda SNP 2 – 38, 7 – 31, Trieda SNP 33 – 73, 40 – 80	ZŠ, Trieda SNP 20
5	Dolná, F. Švantnera, J. Cikkera, Kapitulska, Kuzmányho, Nám. Š. Moyses, Námestie SNP, Národná, Štadlerovo nábrežie, Štefánikovo nábrežie	ZUŠ J. Cikkera, Štefánikovo nábrežie 6
6 – 7	Horná, Kukučínova, Robotnícka, Železničiarska, Fíguša Bystrého, Horné záhrady, Kollárova, Komenského, Mikuláša Kováča, Petra Karvaša, Profesora Sáru, Rudlovská cesta 2 – 54, 1 – 51, Skuteckého, Šoltésovej	ZŠ Slobodného slovenského vysielateľa, Skuteckého 8
8 – 9	Alexandra Matušku, Bakossova, Cmárovo, Dolná Strieborná, Horná Strieborná, Jána Bottu, Katovná, Krížna, Laskomerská, Lazovná, Medený Hámor, Pod Jesenským vrškom, Pod vysielateľom, Slnečné stráne, Stoličková, 13936, Dobšinského, Hečkova, Ľuda Ondrejova, Na Karlove, Severná, Šimona Jurovského	ZŠ, Bakossova 5
10 – 11	Astrová, Azalková, Gerberová ulica, Muškátová ulica, Na Graniari, Námestie Ľudvika Svobodu, Zvončeková ulica, K. Jarunkovej, Ľadislava Hudeca, Nad plážou, Školská, Tajovského, T. Andrašovana	Univerzita Mateja Bela, Tajovského 10
12	Cesta na amfiteáter, Cesta na štadión, Hurbanova, Hutná, Jána Chalupku, Janka Kráľa, M. Hattalu, M. M. Hodžu, M. Rázusa, Murgašova, Na Troskách, Rutkaya Nedeckého, Terézie Vansovej, Vajanského námestie, Záhradná	SPŠ Jozefa Murgaša, Hurbanova 6
13	Majerská cesta, Stavebná	BBRSC, Majerská cesta 94
14	Cementárska cesta, Na Hrbe, Senická cesta	Bývalá ZŠ, Senická cesta 57
15	Fraňa Kráľa, Hronská, Jiráskova, Ľupčianska, Mieru, Podjavorinskej, Poľovnícka, Ponická ulica, Šalkovská cesta, časť obce Šalková 10865, 10866, 15504	Kultúrny dom, Hronská 4
16 – 18	9. mája 3 – 23, 6 – 30, Hviezdoslavova, Pod Kalváriou, Pod Urpínom, Viestova, Žltý piesok, Bellušova, Boženy Němcovej, Hronské predmestie, Jesenského, Lesná, Na Uhlisku, Timravy, 9. mája 25 – 55, 36 – 74, Družstevná, Golianova, Mičinská cesta, Na Starej tehelni, Pod rybou, Pod Turíčkou	ZŠ, Golianova 8
19	Dedinská, Kapitána Jaroša, Marka Čulena, Mladých budovateľov, Odbojárov, Pod Banošom, Pod Hôrkou, Rudelinova ulica, Rudlovská cesta 57 – 85, 70 – 116, Strmá, Zdenka Mikulu	Kultúrne stredisko Rudlová, Strmá 2
20 – 24	Haškova, Hlboká, M. Bela, Agátová, Dubová, Garbanka, Na Dolinky, Na plaváreň, Na Skalici, Na Tále, Na Zábave, Pod cintorínom, Pod Skalkou, Sásovská cesta, Stránska, Surovská, Veterná, Ľumbierska, Ružová, Gerlachovská, Chabenecká, Beskydská, Fatranská	ZŠ, Ľumbierska 17
25 – 29	Magurská 5 – 59, Kráľovohol'ská, Magurská 61 – 69, Inovecká, Karpatská, Magurská 2 – 16, Pieninská, Krivánska	ZŠ, Pieninská 27
30 – 40	Javornícka 1 – 53, Javornícka 2 – 12, Rudohorská 1 – 27, Starohorská 1 – 23, 6-38, Starohorská 25 – 49, 40 – 70, Tatranská 1 – 11, Strážovská, Tatranská 4 – 10, Tatranská 13 – 39, 14 – 38A, Tatranská 40 – 58, 41 – 79, Tatranská 60 – 96, 81 – 93, Borová ulica, Tatranská 95 – 109, Rudohorská 28 – 32, Sitnianska 1 – 23, 2 – 22, Rudohorská 20 – 24, Sitnianska 24 – 32, 25 – 33	ZŠ, Sitnianska 32
41	Harmanecká cesta, Hrušková, Jakubská cesta, Jelšová, Kostiviarska cesta, Nový Svet, Ovocná, Topoľová, Kostiviarska: 10151, 10153	MŠ, Jakubská cesta 77
42	Jozefa Mistrika, Uľanská cesta	Budova bývalého MNV, Uľanská cesta 47
43 – 46	Buková, Mlynská, Na Čiertolí, Na úbočí, Pod Stráňou, Skubínska cesta, Záhumnie, Závoz, Gaštanová, Limbová, Javorová, Lipová, Ľúčky, Priehrada, Višňová, Ulička, Jaseňová, Jedľová, Na Ľúčkach, Pestovateľská, Pod Dúbravou, Podlavická cesta, Podlavice: 10775, Povstalecká cesta	ZŠ, Gaštanová 12
47 – 51	Gorkého, Nové Kalište, Okružná, Wolkerova, Družby, Mládežnícka 2 – 38, 1 – 29, Internátna 1, 2 – 32, Nová, Internátna 13 – 69	ZŠ Narnia, Okružná 2
52 – 57	Mládežnícka 31 – 47, Oreburská, Moskovská 2 – 40, Moskovská 1 – 29, 42 – 48, Vršacká, Zadarská, Tulska 2 – 38, Tulska 1 – 59, Kyjevské námestie, Tulska 64 – 74, 61 – 119, Kovačická	ZŠ, Moskovská 2
58 – 61	Bagarova, Havranská, Prvosienková ulica, Podbeľová, Slnečná, Tichá, Zelená, Jazminová, Spojová, Šalgotárjanska, Trieda Hradca Kráľové 1 – 15, Trieda Hradca Kráľové 16 – 40, Kvetinová	ZŠ, Spojová 14
62 – 63	Švermova 2 – 44, 19 – 59, Dlhá, Jilemnického, Kapitána Nálepku, Nám. Ľ. Štúra 1, Nešporova, Sadová, Švermova 1 – 17	ZŠ Narnia, Okružná 2
64 – 65	Bočná, Jarná, Jesenná, Krátka, Kráľická cesta, Letná, Na Kútínach, Na Motyčinách, Ovčarska cesta, Pod Suchým vrchom, Poľná 2 – 102, 35 – 157, Stredná, Zimná, Radvan: 10165, 2751, 13165, 14958, 15069, 10163, Malachovská cesta, Poľná 11 – 33, Stromová, Stupy, Radvan 13241	Gymnázium Mikuláša Kováča, Mládežnícka 51
66 – 68	Nám. Ľ. Štúra 7 – 25, 8 – 26, Poľná 1 – 9, Radvanská 1 – 24, Kalinčiakova, Sládkovičova 5 – 13, 2 – 6	ZŠ, Radvanská 1
69 – 71	Radvanská 25 – 30, Bernolákova 1 – 3, Bernolákova 14 – 58, Pršianska cesta, Bernolákova 5 – 43, Cintorínska, Podháj 2 – 52, 1 – 37, Sládkovičova 8 – 48, Sokolovská, Zvolenská cesta 2, 4, 6, Podháj 56 – 102, 39 – 69, Sládkovičova 50 – 96	Fakulta zdravotníctva, Sládkovičova 21
72	Iliašská cesta, Zvolenská cesta 5, 19, 33, 71	Bývalá požiarna zbrojnica, Iliašská cesta 9
76	Borievková, Brezová, Čerešňová, Drienková, Jablonoňová, Kremnička, Plánková, Šípková, Trnková	Klub dôchodcov Senior, Kremnička 18
77	Ametystová, Bronzová, Diamantová, Jantárová, Jaspisová, Kremeňová, Malachitová, Medená, Achátová, Mosadzná, Opálova, Platinová, Rubínova, Rumelková, Tyrkysová, Topášová, Zlatá, Zafirova, Železná	Spoločné nebytové priestory, Medená 3
78	Rakytovce: Borovicová, Brestová, Klenová ulica, Liesková, Rakytovská cesta, Smreková, Vřbová	Zvonica, Rakytovská cesta 76

(Vysvetlivky: Č. O. - číslo okrsku)

Každé dieťa má právo prežiť plnohodnotné detstvo

Celý život zasvätila športu a deťom, spájala pedagogickú prácu so športom na všetkých úrovniach. Dagmar Lapšanská je síce už na zaslúženom odpočinku, dodnes však zastáva rôzne funkcie v telovýchove. Angažuje sa pri príprave Športovej olympiády pre deti materských škôl, prehliadky škôlkarov v speve Bystrický slávik či prehliadky detí v prednese poézie a prózy Predškoláčik. Za celoživotnú pedagogickú a riadiacu prácu v oblasti predškolskej výchovy jej boli udelené viaceré ocenenia. V roku 2010 získala Cenu primátora a pred siedmimi rokmi Malú medailu svätého Gorazda, ktorú udeľuje rezort školstva. Pedagogička a organizátorka športových podujatí pre deti, ktorá počas tohtoročného Medzinárodného dňa detí oslávi okruhle osemdesiatiny, je i v súčasnosti aktívnou členkou Svetovej organizácie pre predškolskú výchovu.

Foto: MsÚ BB

■ Aká bola Vaša cesta k deťom v materských školách?

Moje prvé kroky ku škôlkarom viedla moja mamka, ktorá pôsobila ako riaditeľka materskej školy v Šali, kam sme sa presťahovali z Prešova. Rovnako aj moja sestra pracovala v tejto oblasti. Pôvodne som po maturite plánovala pokračovať v štúdiu na Inštitúte telesnej výchovy a športu (ITVŠ). Aj ma prijali, ale po úraze chrbtice mi bolo oznámené, že na ITVŠ študovať nemôžem. Voľba preto padla na pedagogickú školu pre materské školy. Prax som absolvovala v jednej z piešťanských škôlok. Jej riaditeľka bola s mojou prácou spokojná. Povedala mi, že budú otvárať novú materskú školu a bola by rada, keby som v nej začala pracovať. Písal sa rok 1963. Odvtedy sa viac-menej až doteraz venujem deťom v predškolskom veku. Neskôr som sa presťahovala do Banskej Bystrice, dôvodom bola láska k môjmu manželovi, ktorá trvá už 58 rokov. Mesto pod Urpínom sa stalo mojim novým domovom a pôsobiskom.

■ Čo pre Vás znamenala a dodnes znamená práca s deťmi v predškolskom veku?

Veľmi veľa mi táto práca dala. Hlavne lásky a pokoja, ale aj nadšenia, ktoré som zažívala a doteraz zažívam pri práci s deťmi. Pôsobila som ako učiteľka a riaditeľka v materských školách, ďalej ako metodička i inšpektorka. Je to krásne povolanie, ale pomerne náročné. Aj mojim nasledovníckam hovorím, že každá učiteľka, ktorá chce učiť v materskej škole, musí mať prácu s deťmi v prvom rade vo svojom srdci. Dodnes veľmi rada spolupracujem s mladými učiteľkami, ktorým odovzdávam svoje dlhoročné odborné skúsenosti. Viete, za 50 rokov mi rukami prešlo množstvo detí, to sa nedá ani spočítať. Boli a sú mojou láskou, mojim pokojom a mojou radosťou.

■ Určite máte so škôlkarmi množstvo zážitkov. Spomeniete si na niektorý z nich?

Zažila som ich skutočne veľa. Nezabudnem, ako raz prišlo do škôlky dievčatko so svojou

mamou. Malo dlhé vlasy. Keď mama odišla, prišlo za mnou aj so sponkami a opýtalo sa ma, či ho učešem. Spýtala som sa, prečo ňa neučesali doma. Odpovedala, že mama ju pritom veľmi ťahá za vlasy, ale ja nie. Krásne bolo, keď povedala, že by chcela, aby som bola jej maminka. Toto je typický príklad toho, že učiteľka v materskej škole nie je len učiteľkou, ale zároveň aj druhou mamou.

■ Koľkých ministrov školstva ste za polstoročie Vašej profesijnej kariéry zažili?

Budete sa asi čudovať, ale siedmich ministrov školstva a šiestich banskobystrických primátorov. V období fungovania Československa som mala spolu s ďalšími dvoma kolegyňami v rámci okresu, pod ktorý v tom čase patrila nielen Banská Bystrica, ale aj Brezno, na starosti 116 materských škôl. Podieľala som sa na príprave osnov pre škôlky a robila rôzne didaktické pomôcky. Človek postupne zistí, že sa učí celý život. Dodnes sa i ja ešte stále vzdelávam na školeniach a podujatiach, ktoré spoluorganizujem. Som vďačná, že som za tých 50 rokov stretla a spoznala mnoho úžasných ľudí u nás doma, ale aj v zahraničí, ktorí sa venujú deťom v predškolskom veku.

■ Ste dlhoročná členka Slovenského výboru Svetovej organizácie pre predškolskú výchovu (OMEF), ktorej úlohou je skvalitňovať výchovu a vzdelávanie detí, zlepšovať ich životné podmienky a dodržiavať detské práva. Aká bola Vaša cesta do tejto organizácie?

Všetko začalo zapojením sa do súťaže Pedagogické čítanie. V rámci nej som spracovala a napísala prácu zameranú na moje metodické skúsenosti v oblasti telesnej výchovy predškolákov. Vyhrala som okresné aj krajské kolo a postúpila do celoštátneho, vtedy československého, kola a získala prvú cenu. Na základe tohto úspechu ma kompetentní odporučili do OMEF-u. Po niekoľkých rokoch som založila regionálnu sekciu tejto organizácie aj v Banskej Bystrici, ktorá vlani oslávila 30. výročie. Naše členky sa aktívne zapájajú do tvorby dôležitých strategických dokumentov, ktoré sa týkajú predškolskej výchovy.

■ V spolupráci so Školským úradom a mestom Banská Bystrica ste sa spolupodieľali na príprave množstva podujatí. Spomeňme Bystrického slávika, Predškoláčika, Pódiové skladby, cvičenie rodičov a detí či Deň materských škôl. Pred 26 rokmi ste stáli pri zrode Športovej olympiády detí z materských škôl. Ako vznikla myšlienka usporiadať športové podujatie pre škôlkarov?

Pôsobila som v Československom zväze Základnej a rekreačnej telesnej výchovy za Stredoslovenský kraj a zastrešovala u nás spartakiády v rokoch 1980 až 1985. Následne som nás viedla za Stredoslovenský kraj do Prahy na celoštátnu spartakiádu. Za odmenu mi venovali desaťdňový pobyt v Moskve na XXII. letných olympijských hrách v roku 1980. A vtedy mi napadlo, že by bolo dobré urobiť športové podujatie alebo malú detskú olympiádu. Moja predstava sa stala skutočnosťou a olympiáda je na svete už takmer tri desaťročia. Roky tvrdím, že je dôležité viesť od malička deti k športu a pohybu. Veď pravidelná fyzická aktivita zlepšuje zdravie.

■ Kým v minulosti sme v rukách detí v predškolskom veku videli hlavne hračky či obrázkové knihy, dnes majú mobil, do ktorého zvedavo nazerajú a hrajú sa rôzne hry. Za polstoročie, ktoré ste venovali deťom v materských školách, zmenil sa proces ich výchovy a vzdelávania?

V minulosti sa škôlkari oveľa viac hrávali, ako je tomu dnes. Učili sme ich básničky a pesničky, rozprávali sa s nimi, čítali im rozprávky. Vedeli podstatne lepšie komunikovať ako dnešné deti. Tým súčasným veľmi chýba hranie sa, hlavne v kolektíve. Do popredia sa v ostatných rokoch dostali výtvarné technológie, ktoré im, žiaľ, vypĺňajú čas. Netvrdím, že nie sú do istej miery prínosom, ale hru v kolektíve vám nenahradia. Myslím si, že deťom dnes ich detstvo ako keby odchádzalo skôr a stávajú sa pomerne rýchlo dospelé. A to nie je dobre. Každé dieťa má právo prežiť plnohodnotné detstvo. Má naň právo, ktoré by sme my dospelí mali riešiť.

M. Strelec

Nemáme núdzu o talentovanú mládež

Sú nadaní, cieľavedomí, plní entuziazmu, zapálení pre dobrú vec a svojimi úspechmi vyčnievajú z davu. Hoci každý z nich vyniká v inej oblasti, spája ich minimálne jedno - úspešne reprezentujú svoje mesto. Reč je o klaviristke Hanke, jazykovo zdatnej Linde a viacnásobnom majstrovi Slovenska v biatlone Markusovi. Trojica banskobystrických žiakov sa vďaka dosiahnutým výsledkom stala prvými mladými talentmi roku 2024, ktoré si vo februári z rúk druhého zástupcu primátora Martina Majlinga prevzali ocenenie spolu s ďakovným listom.

Foto: MaJ BB

S oceňovaním osobností začala samospráva vlni. Aj takýmto spôsobom chce vyzdvihnúť úspechy tých, ktorí svoj voľný čas venujú rozvoju talentu a zdokonaľovaniu schopností. V aktivite sme sa rozhodli pokračovať i v tomto roku. „Naše mesto bolo vždy bohaté na výnimočných a nasledovania hodných ľudí. Aj tí však raz boli deťmi, ktorým nestačilo mať iba nadanie. Tu je nesmierne dôležitá disciplína, motivácia, vytrvalosť, no najmä výchova a podpora rodiny či pedagógov. Je to spoločná, nie jednoduchá, cesta, ktorá, ale skôr či neskôr, prinesie svoje výsledky. Všetkým oceneným srdečne gratulujem a ďakujem za úspešné reprezentovanie nášho mesta. V neposlednom rade im prajem, aby mali aj naďalej možnosť v zdraví naplňovať svoje plány a sny,“ hovorí Martin Majling.

Hanka Tomčakovská • Hra na klavíri •

Pracovitá, aktívna, tvorivá a zvedavá mladá slečna obdarená rôznymi talentmi, pričom hra na klavír je len

jedným z mnohých, ktorými disponuje. Týmto slovami opísala jedenástoročnú Hanku jej pani učiteľka klavíra Miroslava Matisová. Mladá Banskobystričanka každoročne triumfuje v školskom kole Hviezdoslavovho Kubína. Blízky jej nie je len prednes poézie a prózy, ale i biológia či anglický jazyk. Hanka je výbornou žiačkou, ale rovnako zanietenou muzikantkou a špor-

tovkyňou. Ako šesťročná začala študovať na Súkromnej základnej umeleckej škole Lavuta hudobnú teóriu. Neskôr pridala spev aj klavír, ktorý sa napokon stal jej najväčšou vášňou. Už dva roky je žiačkou mimoriadnej formy štúdia na Konzervatóriu J. L. Bellu a na svojom konte má v celoslovenských súťažiach strieborné i bronzové pásmo. „I tento rok sa pripravujem na súťaž Banskobystrické klavírové 2024. Zároveň ma čakajú Majstrovstvá Európy v cheerleadingu, teda v roztľiekavani. Týmto športom som spojila aktivity a koničky, ktoré mám najradšej – hudbu, tanec a gymnastiku,“ objasňuje Hanka, ktorá je členkou historicky prvej slovenskej reprezentácie Slovak Cheer Team a zároveň je vo svojej kategórii majsterkou Slovenska.

Linda Magdaléna Antalová • Vzdelávanie •

Linda má len trinásť rokov, avšak v konverzácii v anglickom jazyku by mohla konkurovať aj skúseným, anglicky hovoriacim dospelým ľuďom. Angličtinu sa naučila sama, sledovaním dokumentárnych filmov, počúvaním piesní či čítaním kníh. Ako povedala, ide o výborný spôsob, akým možno zdokonaľovať slovnú zásobu a posúvať ju na vyššiu úroveň. Žiačka Základnej školy s materskou školou Jána Bakossa má vzorné správanie a výborný

prospech. O tom, že dosahuje výborné výsledky, svedčí pravidelná účasť v súťažiach. V uplynulých troch školských rokoch obsadila v okresných kolách opakovane 2. miesto. „Keď som Lindu začala vo štvrtom ročníku učiť, hneď som vedela, že ide o veľký talent. Mala som pocit, že sa s angličtinou narodila. Je tiché, citlivé a veľmi empatické dievča. Má veľký zmysel pre zodpovednosť, nechýba jej skromnosť, poctivosť, svedomitosť a nevyhýba sa žiadnym povinnostiam. Ja kamarátska a vždy ochotná pomôcť,“ približuje Eva Lacková, učiteľka anglického jazyka. Ako povedali Lindini rodičia, obaja športovci, zaujímavosťou je, že napriek tomu, že prakticky vyrastala vo fitnesscentre, športové vlohý po nich nezdedila. Vyprofilovala sa sama a ide si po svojej vlastnej ceste.

Markus Sklenárik • Šport •

Foto: archív M. Sklenárik

Oceneným je aj 16-ročný biatlonista a viacnásobný majster Slovenska, ktorý, okrem

iného, inklinuje aj k horskej a cestnej cyklistike. V rámci centrálnej Európy Česko, Slovensko, Poľsko dosiahol viaceré umiestnenia na popredných priečkach. V úvode tohto roka sa mu ako jedinému Slovákov v biatlone podarilo na Zimných olympijských hrách mládeže v kórejskom Kangwone získať bronzovú medailu. „Minul len jeden terč, zvyšných 19 dal, čo bol na jeho pomery skvelý výkon. Zo všetkých takmer 100 pretekárov mal najlepšiu strelbu. Kvalitný beh dopomohol k tomu, že ide o najväčší úspech jeho kariéry, z čoho sa všetci veľmi tešíme,“ vysvetľuje tréner Branislav Michalech. Markus navštevuje Strednú športovú školu a zároveň je člen Športového klubu polície Banská Bystrica. Medzi jeho silné stránky patrí skromnosť, nadhľad, zodpovedný prístup a odhodlanie vložiť do pretekov všetko. Dôkazom sú aj spomínané januárové olympijské hry, kde bol úspešný aj napriek nevyhovujúcemu počasiu či komplikáciám s malokalibrovkou. Pre niekoho by to mohol byť stresový faktor. Podľa slov Markusa to bolo však skvelých 20 sekúnd, počas ktorých si mohol pred poslednou strelbou oddýchnuť a po odbehnutí posledného okruhu sa hrdo postaviť na stupeň víťazov.

D. Adamovičová

Foto: archív H. Tomčakovská

Foto: archív L. M. Antalová

Jar privítame viacerými podujatiami

Veľkonočné námestie

Sviatky jari tento rok začnú 28. marca Zeleným štvrtkom a skončia 1. apríla Veľkonočným pondelkom. Na banskobystrickom námestí si najstaršie a najvýznamnejšie kresťanské sviatky pripomenieme už o pár dní skôr. Obyvateľov i návštevníkov mesta veľkonočne naladia príležitostné trhy, ktoré sa uskutočnia od 19. do 27. marca 2024, v čase medzi 9:00 až 19:00 hod. V pestrej ponuke ľudovo umeleckých výrobkov nebudú chýbať kraslice, prútené korbáče, kvetinové ikebany, výrobky z včelieho vosku, medovníky a ďalší sortiment. Labučníkov určite prilákajú rôzne pochutiny od pekárenských a cukrárenských výrobkov cez langoše i chlebové posúchy až po trdelníky. Prijemnú atmosféru na Veľkonočnom námestí dotvorí pestrý program. Detský folklórny súbor Radosť vystúpi s programom „Príď slniečko príď, od nás neodíď“ 22. marca o 16:00 hod. O deň neskôr bude Matúš Fiľo o 15:00 hod. učiť malých i veľkých pliesť korbáč z vrbových prútov. O 16:00 hod. rozohrá Divadlo na hojdačke rozprávku Žabí kráľ. Dvojica Roman Buhovecký a Jojo Mareš 25. marca o 16:00 hod. zaspieva veselé pesničky pre všetky vekové kategórie. Nasledujúci deň, v rovnakom čase, vystúpi Detský folklórny súbor Dupkáčik pri ZŠ Spojová s pásmom „Od Gregora do Martina“. Žiaci zo ZUŠ J. Cikkera privítajú sviatky jari veľkonočným programom 27. marca o 16:00 hod. V Robotníckom dome budú v ten istý deň od 9:00 do 12:00 hod. súťažiť žiaci 2. stupňa základných škôl a osemročných gymnázií o najkrajší veľkonočný aranžmán. Súčasťou historického centra bude ozdobená breza.

O výzdobu stromčekov pred radnicou, ako aj o ďalšie jarné dekorácie, ktoré oživia Námestie SNP, sa postarajú mladí výtvarníci z výtvarného odboru ZUŠ J. Cikkera a žiaci zo ZŠ Spojová.

United Europe Jazz Festival

Koncerty džezových domácich i zahraničných kapiel zaznejú od 25. do 28. apríla 2024 na Námestí SNP, v priestoroch Robotníckeho domu a v Hogo Fogo Jazz & Art Clube. Štvordňový festival, ktorého organizátorom je mesto Banská Bystrica, odštartuje 25. apríla v Hogo Fogo Jazz & Art Clube koncertom britského klaviristu a skladateľa Dana Costu. Sprevádzať ho bude Banskobystričan Peter Solárik na bicích a Matej Štubniak na kontrabase. O deň neskôr sa predstaví duo Lash & Grey, ktoré patrí medzi najvýraznejšie objavy slovenskej hudobnej scény posledných rokov. Spolu s ním zahrajú na pódiu Robotníckeho domu talentovaní českí muzikanti Tomáš Baroš na kontrabase a Marek Urbánek na bicích. O hudobný zážitok sa nepochybné postará i druhý koncert v podaní poľského kvarteta THE CHOICE v Hogo Fogo Jazz & Art Clube. V kvartete pôsobí jeden z najvýznamnejších poľských jazzových saxofonistov a skladateľov Adam Wendt. Na Námestí SNP zahrá 27. apríla Big Band a Saxofónové kvarteto ZUŠ J. Cikkera. Po vystúpení žiakov banskobystrickej ZUŠ-ky odohrá koncert slovenská jazzová speváčka Svetlana Rymarenko, ktorá okrem rôznych jazzových zoskupení pôsobí v a cappelle Fragile. Hudobný program na námestí uzavrie jedna z najvýraznejších speváčok rnb, soulu, low-key housu, funku a jazzu

Anita Soul, ktorá predstaví svoj nový album s názvom Balans. Podujatie sa v ten istý deň presunie do Robotníckeho domu, kde návštevníkov čaká výnimočný koncert českého speváka a textára Dana Bártu. Na pódiu nebude sám, sprevádzať ho bude Robert Balzar Trio. Ďalší deň bude džezové podujatie pokračovať na Námestí SNP koncertom mládežníckeho orchestra z Borského Mikuláša Big Band Storm a big bandom slovenského trubkára a skladateľa Lukáša Oravca. Súčasťou festivalu bude i audiovizuálna výstava Apríl – mesiac jazzu, ktorú vo svojich priestoroch pripraví Štátna vedecká knižnica v Banskej Bystrici.

Jubilejný 10. ročník Vínšpacírky

Tradičný vínný festival sa uskutoční 27. apríla 2024 od 14:00 hod. Na najkrajšom slovenskom námestí bude možné degustovať viac ako 400 vzoriek vín. Ich ponuku doplní občerstvenie v rôznej podobe. Okrúhle výročie Vínšpacírky bude dobrým dôvodom na oslavu. Rovnako tak aj na otvorenie letnej sezóny v meste slávnostným spustením fontány primátorom Jánom Noskom. Viac informácií nájdete na www.vinspacirka.sk.

Kultúrne centrum Robotnícky dom,
L. Turčanová

Herec z oskarovej snímky natáčal aj pod Urpínom

Okrúhlych 100 rokov by 20. marca 2024 oslávil Jozef Kroner. Počas svojej hereckej kariéry vytvoril mnohé nezabudnuteľné postavy. Predviedol sa ako Adam Krt z televízneho filmu Rysavá jalovica, Pacho Matrtaj zo zbójnickej komédie Pacho, hybský zbojník, Kubo z rovnomenného Ľapákovho televízneho filmu z roku 1965 či Martin Pichanda z Jakubiskovej rodinnej ságy Tisícročná včela. Medzinárodné uznanie mu priniesla postava Tóna Brtku v oskarovom filme Obchod na korze režisérkej dvojice Jána Kadára a Elmara Klosa. Hlavné úlohy stvárnil v televíznych seriáloch Sváko Ragan a Slovácko sa nesúdi. Jozef Kroner filmoval i v meste pod Urpínom. V snímke Očovské pastorále režiséra Jozefa Zachara si zahral úlohu honelníka Cesnaka. Hrdinom filmu, z roku 1973, o chlapeckej cti a odvahe je svojrázny očovský bača Golian v podaní Júliusa Pántika, ktorému sa z družstevného

Jedna z mála fotografií zachytávajúca Jozefa Kronera počas filmovania v Banskej Bystrici

stáda stratí tridsať oviec. Exteriéry sa natáčali v Banskej Bystrici, Kremničke, Očovej, Rusovciach, Slatinských Lazoch, Víglaši, vo Zvolene a okolí. Rodák zo Staškova stojí spolu s Ivanom Palúchom, Teréziou Hurbanovou-Kronerovou, Andrejom Mojžišom a Júliusom Pántikom na filmovom zábere vonku pred budovou, kde bolo súdne pojednávanie

s bačom pre chýbajúce ovce. Išlo o objekt, kde dnes sídli banskobystrický krajský súd. „Ja som sa celý život snažil medzi ľuďmi vniesť aspoň kúsok úsmevu a nádeje. Bez pokory to ale nejde. Ľuďom som pomáhal prežiť dobu, roky, mesiac, deň... V tom je veľkosť umenia. Všetko, čo kumštýr zažije, si má uchovať v tajnej skrinôčke, ktorá ale musí byť blízko srdca. Lebo umenie je to, čo ľudí zblízuje na rozdiel od nedobrej politiky, ktorá nás rozdeľuje. To je nadčasová pravda, ktorú si musíme uvedomiť,“ povedal Jozef Kroner pred 28 rokmi v rozhovore pre Slovenskú televíziu. Do hereckého neba odišiel 12. marca 1998. Za svoje umenie získal viaceré domáce i zahraničné ocenenia. V ankete slovenských filmových novinárov a kritikov „Anketa 2000“, obsadil prvé miesto v kategórii Najlepší slovenský herec 20. storočia.

M. Strelec

Karel Votlučka

(1896 – 1963)
maliar, grafik a ilustrátor

„Otec mě naučil všechno kolem tisku, ale pro mě je stále záhadou, že on se nikdy neušpinil od barvy jako já, který mám vždy barvu úplně všude a ještě k tisku potřebuji pomocníka. Snad to dělal ten jeho obrovský nehet, který ale já nepraktikuji...“
týmito slovy si zaspomínal syn Marcel na svojho otca.

Foto: Stredoslovenské múzeum

Pohľad na námestie v Banskej Bystrici

Karel Votlučka, druhorodený syn manželov Viléma Vratislava (1868 – 1932) a Anny Františky rod. Štullovej (1874 – 1945), sa narodil v Plzni 1. októbra 1896. Mal štyroch súrodencov. Najstarší brat Vilém vyštudoval za lekára, brat Emanuel za zubného technika, najmladší brat Jaroslav pôsobil ako sochár, grafik a maliar. Mali jedinu sestru Františku vydatú Škrdlantovú. Bývali v Plzni, na Martinskej ulici, kde mali kníhkupectvo. Karel bol dvakrát ženatý. S prvou manželkou Annou Brabcovou mal dvoch synov, a to Zdeňka i vášnivého filatelistu, publicistu a historika architektúry Marcela (1923 – 2018). V roku 1937 zasiahla rodinu tragédia. Votlučkovi zomrela manželka. Ostal sám so synmi a v roku 1941 sa natrvalo usadil v Plzni, kde sa druhý raz oženil. Jeho vyvolenou bola Mária Knedlíková. Karel Votlučka zomrel po dlhej chorobe 2. júna 1963 v rodnom meste.

Na ceste za svojím snom

Aj keď bolo jeho záľubou kreslenie, Karel sa vyučil najprv za murára. Po absolvovaní Štátnej priemyselnej školy v Plzni si odišiel do Prahy splniť svoj sen. V rokoch 1916 až 1920 študoval na Akadémii výtvarných umení pod vedením portrétistu Vratislava Nechlebu, člena progresívnej skupiny Osmá Jana Preislera, profesorov Maxa Švabinského a Josefa Loukoty. Na výstave Umeleckej skupiny v Plzni (1919) bol Votlučka podľa publicistu Bohumila Polana jediný, kto evokoval vo svojich dielach spojenie s kubizmom. Votlučka sa nikdy nezamestnal, pôsobil ako slobodný umelec. Vo svojej tvorbe sa venoval grafike, leptom, linorytom a dre-

vorytom s motívmi architektúry starej Prahy. I v Plzni maloval zákutia starých uličiek, krčmičiek, renesančnú radnicu a Katedrálu sv. Bartolomeja s výročnými trhmi. Ilustroval publikácie zakladateľa Národopisného múzea v Plzni Ladislava Lábka, a aj knihy spisovateľa a novinára Franka Weniga. Kresbami prispieval do časopisov Plzeňsko a Mladá stráž. V roku 1937 získal významnú objednávku od Plzeňského pivovaru na výzdobu pavilónu počas 20. ročníka svetovej výstavy v Paríži. Po 2. svetovej vojne ho očarila krásna Slovenska. V rokoch 1945 až 1952 pôsobil v Trnave a Banskej Bystrici. Taktiež aj na Morave. V Hodoníne vytvoril súbor kresieb zo života T. G. Masaryka i kolekciu kresieb pamiatok Olomouca a Brna.

Rozsiahle a inšpiratívne dielo

Svojou produkciou a obsiahlym dielom prispel Karel Votlučka výrazne k obohateniu českej grafickej tvorby. Medzi jeho najvýznamnejšie diela patrí cyklus majstrovských 17 leptov Pražská nádvoří. Rovnako aj album 32 leptov Gotická Praha, Pražské zajímavosti, Mozart v Prahe, tri stovky drobných grafických listov Ex libris a novoročeniek. Ďalej i etnograficky cenný súbor Plzeňské právové- rečné domy – 256 kresieb domov v Plzni či iné. Karel Votlučka bol člen Syndikátu výtvarných umelcov v Prahe.

Votlučka v zbierkach Stredoslovenského múzea

V zbierkovom fonde kultúrnej inštitúcie nájdeme 25 historických artefaktov spoje-

ných s menom tohto významného českého umelca. Do zbierok bývalého Mestského múzea sa ako prvé dostali tematické kresby: Slovenský kostol, Horná ulica, Katovná ulica, Hradný areál a Dolné námestie. V roku 1989 múzeum obohatil súbor 16 listov, kreslených ceruzkou, zobrazujúci rôzne časti Banskej Bystrice z roku 1947. Titulný list k súboru kresieb zachytáva namaľovaný znak mesta. Ďalej sú tam Mäsiarska bašta, Pekárska bašta, Matejev dom a Slovenský kostol, vstupná brána Benického domu na Námestí SNP č. 16 a ďalšie. Vo fonde múzea sú aj dve kresby s tematikou hradu v Slovenskej Lupči: Pohľad na nádvorie a Celkový pohľad na zámok. Dielo Karla Votlučku vo fonde uzatvára kresba dreveného artikulárneho kostolíka v Hronseku. Vzácnu výpovednú hodnotu majú aj dva zachované rukopisy z rokov 1946 a 1947 adresované synovi Marcelovi.

Úryvky z listov synovi

16. november 1946: „Milí Marcelku! Prší, tak jsem se pustil do psaní Tobě. Spím ve Vlkanově, v lesích jsou kanci, v divokém Hrone ryby i hlavatice a pstruzy. Ráno jsem přijel sem z Vlkanové s panem prokuristou. Zavedl mě do Tatry Banky odkud jsem za deště udělal pohled z okna na náměstí. Potom jsem prohlížel detaily města. Bylo to důlní město, kde se těžilo zlato a stříbro. Jsou zde krásné kostely – samá gotika. V jednom jest gotický tabulový oltář, který nemá ani Praha, velkých rozměrů, dále jeden menší, též gotický. Na náměstí je několik renesančních portálů, skvělé podsíně se starými dvory. Šla tady válka, předměstí jest hodně poškozené. Velice mně mrzí, že jsem nezajel sem v létě! V pondělí pošlu balík, ze kterého budeš mít radost. Dostane se zde vše! Lidé jsou dobří! Krajina krásná, bohužel počasí jest nepříznivé, ale nedá se nic dělat – musím doufat, že se to vyčesá a potom budu hodně dělat. Pozdravuji a líbám Tebe. Tvůj táta“.

2. január 1947, Národný dom, izba č.16: „Milí Marcelku! Jistě budeš čekat na zprávy ode mně, piši trochu opožděně, kurýroval jsem se z kašle, který teprve včera jaksí polevil. Venku nepracuji, bydlíme v hotelu, kde jest ústřední topení, teplá i studená voda, tedy veškerý komfort což potřebuji jako sůl. Pracuji pilně na kresbách pro knihu. Prosil bych tě, Marcílku, kdyby bylo možné poslat v pytlíku a krabici, aby se to nevysypalo. Padá zde od včerejška sníh a jest to jak v pohádce – náměstí osvětlené, věže hotelu a jedna věž městská se svítilnicí hodinami...“.

V roku 1991 usporiadalo Stredoslovenské múzeum, s vtedajším riaditeľom Milanom Šokom, výstavu z tvorby Karla Votlučku.

F. Glocko, Stredoslovenské múzeum

Titulný list k súboru kresieb z roku 1947

Foto: Stredoslovenské múzeum

Banskobystrická latka opäť zaplnila športovú halu

Foto: MsÚ BB

Jubilejný 30. ročník jedného z najlepšie hodnotených špecializovaných mítingov na svete sa uskutočnil 13. februára tohto roka. Vypredané hľadisko Športovej haly Dukla na Štiavnickách bolo opäť svedkom výnimočných športových výkonov. Ženskú časť podujatia ovládla len 18-ročná srbská reprezentantka Angelina Topičová, ktorá výkonom 197 cm vytvorila nový srbský národný rekord v tejto disciplíne. Na druhom mieste skončila Lia Apostolovská zo Slovinska s výkonom 195 cm, čím si vyrovnala svoj absolútny osobný rekord. Dominanciu balkánskeho polos-

trova podčiarkla tretím miestom Bulharka Mirela Demirevová, ktorá zdolala latku vo výške 193 cm. V mužskej časti sa očakával súboj o prvenstvo medzi olympijským víťazom z Tokia a držiteľom rekordu Banskobystrickej latky Mutaz Essa Baršimom z Kataru a lídrom tohtoročných tabuliek, Kórejčanom Woo Sang-hyeok. Ten sa už v Banskej Bystrici tešil z víťazstva v roku 2022. Kvôli zdravotným problémom Katarčana však k tomuto súboju nedošlo a Woo sa po dvoch rokoch opäť tešil z prvého miesta s výkonom 232 cm. Hoci si už ako istý víťaz veril aj na výšku 237 cm, čo by bol národný kórejský rekord a svetový výkon roka, zatiaľ pre neho zostala táto méta nepokorená. O kvalite podujatia svedčia aj výkony ďalších výškarov na stupni víťazov. Na druhom mieste sa umiestnil Tobias Potye z Nemecka a tretí skončil ukrajinský reprezentant Oleh Doroščuk. Obaja zdolali latku vo výške 230 cm. V štartovom poli ani tento rok nechýbal slovenský zástupca. Domáce farby hájil juniorský reprezentant Robert Ruffini ml., ktorý si vyrovnal absolútny osobný rekord 215 cm.

O obľúbenosti podujatia svedčia i mnohé svetové osobnosti skoku do výšky, ktoré si atmosféru podujatia užili priamo v hľadisku. Už druhýkrát sa pod Urpínom objavil držiteľ svetového rekordu v tejto disciplíne, Kubánc Javier Sotomayor, ktorého rekordy zostávajú už viac ako tri desaťročia neprekonané. Okrem neho nechýbala víťazka ženskej súťaže prvého ročníka latky Šárka Kašpárková, a ani štvornásobný víťaz Banskobystrickej latky a olympijský víťaz z Atén 2004, Švéd Stefan Holm. Prítomný bol aj víťaz 2. ročníka latky Dalton Grant z Veľkej Británie. Podujatie si nenechala ujsť tiež česká skokanská legenda a bronzový olympijský medailista z Atén 2004 Jaroslav Bába. Zúčastnení športovci a hostia si pochvaľovali jedinečnú atmosféru, vďaka ktorej je Banskobystrická latka známa medzi atlétmi po celom svete. Mnohí z nich, vrátane tohtoročného víťaza Woo Sang-hyeoka, ktorý patrí medzi favoritov na zisk zlata na olympijských hrách 2024 v Paríži, prisľúbili účasť aj na nasledujúcom ročníku.

Oddelenie športu, MsÚ BB

Organizátori prestížneho atletického podujatia hľadajú dobrovoľníkov

Po dvoch rokoch od Európskeho olympijského festivalu mládeže sa do Banskej Bystrice vráti elita dorasteneckej atletiky. Majstrovstvá Európy v atletike do 18 rokov sa uskutočnia od 18. do 21. júla 2024. Očakáva sa na nich účasť približne 1 000 športovcov. Veľkosť podujatia si z organizačného hľadiska vyžiada pomoc vyše troch stoviek dobrovoľníkov. Organizátori už spustili ich nábor. Pri tak veľkom podujatí nejde len o pomoc, bez ktorej sa ME nezaobíde, ale hlavne o príležitosť pre ľudí niečo nové zažiť, naučiť sa a vyskúšať si situácie, do ktorých sa bežne nedostanú. Okrem toho spoznajú mnoho zaujímavých ľudí za pomerne krátky čas. Zároveň uvidia podujatie aj z inej stránky, ako len z pozície diváka. Úlohy dobrovoľníkov na športovom podujatí budú rôzne. Každý si môže nájsť oblasť, v ktorej sa bude cítiť komfortne, užitočne a bude sa podieľať na bezproblémovom chode majstrovstiev. Počas štyroch dní ich čaká nielen množstvo športu, ale i sprievodných akcií. Organizátori pre nich zabezpečia i oddychovú zónu, stravu a pitný režim. Samozrejmosťou sú jedinečné sady odevov, ktoré sa stanú nezabudnuteľnou spomienkou na atletické podujatie. Pre dobrovoľníkov, ktorí nie sú z Banskej Bystrice, bude zabezpečené ubytovanie v priestoroch stredoškolského

Foto: T. Nather

internátu. Študentom stredných škôl sa myšlienka zmysluplného trávenia voľného času v letných mesiacoch páči. Vysokoškóľáci v nej zas vidia príležitosť v rozvoji svojich zručností a schopností v praxi. „Všetci riaditelia škôl a zástupcovia orgánov vysokých škôl sú nám maximálne nápomocní pri organizácii náborov, za čo sme im veľmi vďační. Nábor

dobrovoľníkov pokračuje až do podujatia v rôznych etapách. No už dnes je viac ako polovica miest obsadených, preto odporúčame tým, ktorí ešte váhajú, aby sa prihlásili a využili možnosť byť súčasťou významného podujatia v meste pod Urpínom,“ hovorí Andrej Mrena, koordinátor dobrovoľníkov. V centre mesta budú počas majstrovstiev organizované akcie, ktoré vytvoria atmosféru pre športovcov a dobrovoľníkov aj po skončení súťažných dní. „Na začiatku som bola neistá a bála sa, či sa mám za dobrovoľníčku prihlásiť. Chcem to však skúsiť, lebo každá skúsenosť ma niečo nové naučí. Nakoniec, všetky podujatia, na ktorých som sa zúčastnila, boli výborné. Stretla som nových ľudí a mala kopec zážitkov. Vystúpiť z komfortnej zóny bolo z odstupom času veľmi dobré rozhodnutie,“ poznamenala dobrovoľníčka Eliška. Dobrovoľníkom na ME v atletike sa môže stať ktokoľvek. Všetci záujemcovia si môžu vybrať z viacerých oblastí, v ktorých by chceli pôsobiť. Pohovory sa uskutočnia do konca marca tohto roka. Jedinou podmienkou je vek minimálne 16 rokov. Podrobnejšie informácie o náboře dobrovoľníkov sú zverejnené na webových stránkach www.beevolunteer.sk a www.atletika.sk.

E. Smrigová a Oddelenie športu, MsÚ BB

Foto: T. Nather

13/3/2024

18.00 hod. | Robotnícky dom

PAVEL ŠPORCL A PRAGA CAMERATA (CZ)

Pavel Šporcl — husle
Komorný orchester Praga Camerata

G. F. Händel, A. Vivaldi, J. Pachelbel, J. S. Bach

20/3/2024

18.00 hod. | Robotnícky dom

TRIBUTE TO IVAN PALOVIČ

Jordana Palovičová — klavír
Ivo Palovič — viola

F. Bridge, R. Clarke, J. Cikker, K. Koreňová, I. Zeljenka

4/4/2024

18.00 hod. | Historická radnica

LISTY PRE CONSTANZE LOTZ TRIO

Róbert a Ronald Šebesta, Igor Františák — basetové rohy

W. A. Mozart a čítanie z korešpondencie Wolfganga manželke Constanze

13/4/2024

18.00 hod. | Robotnícky dom

SÓLO PRE VIOLONČELO

Jan Bogdan — violončelo

J. S. Bach, G. Cassadó, Z. Kodály

17/4/2024

19.00 hod. | Robotnícky dom

SPEVY MONARCHIE S MÁRIOU TERÉZIOU

Danubius Octet Singers — spev
Božidara Turzonovová — umelecké slovo
Jaroslav Pehal — bas
Daniel Simandl — dirigent

W. A. Mozart, L. van Beethoven, L. Janáček, B. Bartók, E. Suchoň

1/3/2024

10.00 hod. | Robotnícky dom

UMENIE PRE ŠKOLY

EnsembleSpectrum

Sprievodný program

M. Kagel, H. Cowell, H. Arias, M. Sloboda, D. Schnebel

Predpredaj vstupeniek:
www.ticketlive.sk a Turistické informačné centrum Banská Bystrica.

www.banskabystrica.sk | www.robotnickydom.sk
Zmena programu vyhradená.